

༡༣། །ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་སྟེང་ཤེས་བྱའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། ཕྱང་
ཐོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་བ་རི་སྟེང་ཤེས་བྱའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ། རྣམ་དང་ལྷག་
བའི་ལྷ་མཆོག་མགོན་པོ་འཇམ་བའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་བས་བྱལ་འཆལ་ལོ། །གང་སྐྱ་བཙོ་མའི་གསེར་ལྟར་
རང་བཞིན་མཛེས་པ་སྒྲེགས་བམ་རལ་གྱིས་བརྒྱན། །གང་གསུང་ཆངས་བའི་དབྱངས་ལྟར་རང་བཞིན་
མཉེན་པ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་སྤྲས། །གང་བྱུགས་ཉི་མའི་འོད་ལྟར་རང་བཞིན་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་
མཛེས། །གང་གི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་རང་བཞིན་རྟོག་མེད་སྒོ་གྲོས་ལྷན་བྱལ་བྱལ། །རྩམ་མེད་དུ་དམ་
ཆོས་མ་མོ་གང་གིས་རྣམ་སྤྱེ་ཐོགས་མེད་དང་། །གསུང་རབ་འཛིན་མར་ཐ་སྙད་སྤང་བ་གང་གིས་བཤེ་
མཛད་དབྱིག་གི་གཉེན། །སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོར་ལེགས་བཤད་ཆར་བ་གང་གིས་འབེབས་མཛད་ཡོངས་འཛིན་
མཚོ། །སྟོན་ཆད་འདས་དང་ད་ལྟ་གང་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་བས་བྱལ་འཆལ། །མཁས་མཆོག་སྤྱ་མས་
ཡང་ཡང་མ་དབྱེད་ཤེས་བྱའི་གནས་དེ་ཡོད་མིན་ཀྱང་། །མཁའ་མྱིང་དབང་པོ་ལིང་ལིང་བསྐྱར་བའི་གར་
ཀྱིས་ཅེ་བའི་ལྷ་ལམ་དུ། །ཕྱང་བ་གཞོན་ཏུ་དེར་དེར་སྒྲོགས་བའི་གཤོག་ཅེ་བསྐྱོད་བ་རི་བཞིན་ཏུ། །སྒོ་
གྲོས་གསལ་ལྷན་རིག་རིག་མིག་གིས་གནས་ལུགས་འབྱེད་ལ་སྒྲོ་བ་སྤྱེས། །འདིར་སྟོན་ནི། ཆོས་གསུམ་
གསུངས་བའི་དགོས་པ་དང་། །ཆོས་གསུམ་སྐྱེ་ཡི་རྣམ་གཞག་དང་། །ཕྱང་པོའི་དཀའ་གནས་ཤེ་བྲག་
ཏུ། །བཤད་པ་གསུམ་ཀྱིས་དོན་འདི་བསྐྱས། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་བའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཕྱང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟོང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། །དེ་ལ་ཡང་བདག་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྟན་སྐྱང་
བའི་སྒོ་ནས་སྤང་དགོས་ཏེ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། །འདི་ཡུལ་སྟན་སྐྱང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བ་ནི་རྣམ་མ་
ཡིན། །ཡོན་ཏན་སྟོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྤང་སོགས་སྟོང་བ་ནི། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་
བས། །ཡིན་ཀྱི་ཕྱི་ཚུལ་དག་གིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེན་ཡུལ་དེ་ཡང་རར་འཛིན་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱིས་

སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འབྱུང་བའི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་འབྱུང་གཞི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ན་ངར་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལྟོག་སྟེ། འབྱུང་གཞི་ཐག་
 ཁ་ངོས་ཟིན་པ་ན་སྐྱུལ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡང་རྣམ་པ་
 གསུམ་སྟེ། རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཟ་བ་པོའམ་ལོངས་སྟོང་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བྱེད་
 པ་པོའམ་རྒྱའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོར་སྤང་པོ་ལྔ་གསུངས་ཏེ། བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་
 གཞི་སྤང་པོ་ལྔར་རྟོགས་པ་ན་རིལ་པོའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་
 མཆེད་བཅུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཟ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཞི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་ཏུ་རྟོགས་པ་ན་
 ཟ་བ་པོའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་ཁམས་བཙུང་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ།
 རྒྱུའམ་བྱེད་པ་པོ་ཁམས་སྐྱེ་རྟོགས་པ་ན་རྒྱུའམ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་སྤང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཅེ་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་
 གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཅིག་སྤང་པོ་འཛིན་པ་དང་།
 ཟ་བར་འཛིན་པ་དང་། བྱེད་པར་འཛིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གསུམ་ཆར་ཡང་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་བྱུང་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་
 སྤང་པོ་ལྔ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེ་རེར་བསྐྱུས་ནས་སེམས་བྱུང་ལ་སྤང་པོ་གསུམ་
 དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་ཁམས་བཙུང་
 བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། སེམས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
 བདུན་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་
 གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུར་བྱེ་ནས་སེམས་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་སྒྲོམ་ནི། ངོ་བོ་དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་དང་། །གངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་

དང་། སྐྱོདོན་ཉིད་ལེན་འཛོག་ཚུལ་དང་། སྤང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་དོགས་གཅོད་དང་། ཆོས་གསུམ་རེ་རེས་
 བསྐྱུས་ཚུལ་དང་། མིང་ཅན་གཞན་ཡང་བསྐྱུས་ཚུལ་དང་། རབ་དབྱེ་ལ་སོགས་ཁ་འཕངས་ཏེ། འོན་
 ཚན་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་དོ་པོ་ལ་སྤང་པོ་དོ་པོ་ནི་དུ་མ་སྤྱངས་པའོ། །དུ་མ་སྤྱངས་པའི་དོན་
 ཡང་སྒོས་སྟོགས་གཅིག་དུ་སྤྱངས་སུ་རུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ལྔ་ཕྱི་དང་།
 རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་གཞུགས་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་དུ་སྤྱངས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་དོན་ལ་སྟོགས་གཅིག་དུ་
 སྤྱངས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དུས་དང་། རྒྱུད་དང་། རྣམས་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་ཐ་དད་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་མདོར་
 བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁམས་ཀྱི་དོ་པོ་ནི་ཉིད་སྟོད་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་ཉིད་སྟོད་
 ནི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོད་པ་ན་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གནས་དང་། དམིགས་པ་དང་། རང་
 གི་དོ་པོ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོ་པོ་ནི་ཉིད་སྟོད་སྐྱེ་བའི་སྒོར་
 གྱུར་པ་སྟེ། གནས་དང་དམིགས་པ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཉིད་སྟོད་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པའོ། །འདིར་འབྲས་བུ་
 རྣམས་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མ་བཞག་པ་ནི་ཉིད་སྟོད་སྐྱེ་བའི་སྒོ་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་
 འདུས་ལ། སྐྱེས་ཟེན་གྱི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་པའི་སྐྱབས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་
 གསུམ་ལས། སྤང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུཤེས་དང་། འདུབྱེད་
 དང་། རྣམས་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་འོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཞུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 གཞུགས་སུ་རུང་བ་དུ་མ་སྤྱངས་པའོ། །གཞུགས་སུ་ཡོད་པ་གཉིས་ནི་རེག་པས་གཞུགས་སུ་རུང་བ་དང་།
 ཡུལ་དབྱུད་པས་གཞུགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་རེག་པས་རེག་ན་གཞོད་
 པ་བྱར་རུང་བ་སྟེ། སྐྱ་ཉྩ་བུ་ལ་ཡང་དེའི་རྒྱ་རྩ་བུ་ལ་རེག་པས་གཞོད་པ་བྱར་རུང་བ་དང་། དབང་པོ་
 གཞུགས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དབང་ཉེན་ལ་རེག་པས་གཞོད་པ་བྱར་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་བཅས་ལ་གཟུགས་འདི་དང་འདིའོ། །འདི་ལྟ་བུ་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཟུང་བར་སྤང་
 དུ་རུང་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་དབང་འབྱོར་པའི་གཟུགས་
 རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཆོར་བའི་ཕུང་པོའི་མཆོན་ཉིད། སེམས་གདུང་བར་མ་གང་རུང་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དུ་མ་
 སྤངས་བའོ། །གལ་ཏེ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དོན་ཡུལ་སྦྱང་བའམ་རང་སྦྱང་བ་ལ་བྱེད། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་
 སེམས་སེམས་བྱང་ཐམས་ཅད་ཆོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་མིན་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་སུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཡུལ་དབང་
 རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་མཆོན་མ་སོ་སོར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་དུ་མ་སྤངས་
 བའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་བྱན་མོང་མིན་པའི་བྱད་ཆོས་རེ་རེ་ཡོད་པ་ནི་
 མཆོན་མ་ཡིན་ལ་དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རོག་སྒྲོག་ཤལ་བཟུང་ནས་འདི་ནི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ལ། མཛོད་ལས། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སུ་བྱུང་ཅིང་རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་ཅན་དེ་ལས་རྣམས་
 གཞན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ལྟར་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་སེམས་བྱང་དང་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་
 བཏགས་ཡོད་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་མ་སྤངས་བའོ། །སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པ་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་གཙོ་བོར་བཤམ་དེ། དེའི་དབང་གིས་སེམས་དགེ་བ་
 དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས། དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་
 འདུག་པའི་ཆེ་སེམས་བྱང་དགེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཆེ་སེམས་བྱང་ཉོན་
 མོངས་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཆེ་སེམས་བྱང་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྐྱན་

འབྱུང་ལ། འདུ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཕྱང་པོའི་མཆན་ཉིད། དམིགས་པའི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་དུ་མ་སྤངས་
 པའོ། །སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའི་དོན་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རིག་གི་སྤྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་མི་རིག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ལ་དབྱེན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། མིག་ན་བ། ལྷ། ལྷེ།
 ལུས། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཉེ་ཉེན་དབང་པོའི་ཁམས་དུག་གཟུགས། སྒྲ། བྲེ། རོ། རིག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཉེ་
 དམིགས་པ་ལུལ་ཀྱི་ཁམས་དུག་ མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཁམས་ཀྱི་བར་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་གོ། །མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཉེར་སྤྱོད་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཛིན་པ་དང་། མིག་གི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྟོ་
 རྣམ་དབང་པོའི་ཁམས་སུ་བཞག་པའོ། །ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་སྟེན་བྱས་
 ཟེན་པ་དང་། བྱེད་བཞེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ནི་ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པར་མ་ངེས་པས་མ་སྟོས་པར་
 བཤད་དོ། །མིག་གི་ས་བོན་ལ་མ་འོངས་པ་ན་མིག་འབྱུང་རུང་ད་ལྟ་བུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། རྣམ་
 པར་སྟོན་པའི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ད་ལྟ་མིག་གྲུབ་ཟེན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་མིག་དང་མིག་གི་ཁམས་ལ་ལྷ་བཞེ་ཡོད་དེ། མིག་ཡིན་ལ་མིག་གི་ཁམས་མ་ཡིན་པ་ནི་དག་བཅོམ་
 པ་ཐ་མའི་མིག་ལྟ་བུའོ། །མིག་གི་ཁམས་ཡིན་ལ་མིག་མ་ཡིན་པ་ནི་མངལ་ན་གནས་པའི་མིག་མ་དོད་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་གི་རྒྱ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་
 བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱད་
 ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་གནས་སྐབས་གཞན་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུའོ། །མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྣམས་ལའང་བསྐྱེ་བར་བུའོ། །གཟུགས་ཀྱི་
 ཁམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཉེར་སྤྱོད་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་འཛིན་པའམ། མིག་གི་

དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་སློན་ནས་ཡུལ་གྱི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་
 པའོ། །ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་བྱས་ཟིན་པ་དང་བྱེད་བཞིན་པ་
 གཉིས་ཡོད་ལ། མིག་གི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་གདུགས་ནས་མཁའ་ལ་བརྒྱང་བ་ན་གྲིབ་མ་ས་ལ་
 འབབ་པ་ལྟར་དབང་པོ་ལྟ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་དུ་ཡུལ་ལྟ་གྲུབ་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་ལ་མཆན་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཉེན་མིག་དང་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཅམ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་
 སློན་ནས་འབྲས་བུའི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །ས་བོན་ལ་འབྱུང་འབྱུར་དང་། གྲུབ་ཟིན་གཉིས་ཡོད་
 པ་དང་། རྩ་བའི་བཅི་བའི་ཚུལ་ནི་མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་ལས་དཔག་སྟེ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དབྱེ་ན་བརྩ་གཉིས་ཏེ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གཟུགས་སོགས་
 བྱེད་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གོ། །འདི་དག་གི་མཆན་ཉིད། ཀུན་ལས་བརྩས་ལས་ཁམས་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་བཟླ་སྟེ་
 དེ་ཡང་རིམ་ལ་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཁམས་ཀྱི་དོན་ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པ་
 དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་ཉེར་སྤྱོད་སྐྱེ་བའི་སློར་གྱུར་པ་ནི་བྱུང་པར་ཡིན་པས་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད། ཉེར་སྤྱོད་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་ཀྱི་སློན་སྐྱེ་བའི་སློར་གྱུར་པ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཞེས་པས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ལ། གནས་ཀྱི་སློན་ཞེས་པས་
 བྱེད་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའོ། །ཁམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཉེར་སྤྱོད་མ་འོངས་
 པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། མིག་གི་ས་བོན་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རིམ་ལ་ལྟར་མཐུན་མཐུན་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི་ཉེར་སྤྱོད་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་པས་དེས་སྐྱེ་བའི་སློང་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་འཛོག་
 གོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཉེར་སྟོན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དཔེགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
 རིགས་བསྐྱེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱང་པོ་ལ་
 ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱར་
 བྱས་པའི་གཟུགས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། ས། ལྷ། མེ། རྒྱུང་བཞི་སྟེ་མཚན་ཉིད་
 རིམ་བཞིན། སྒ་བའི་སྒོ་ནས་དང་། རྒྱན་པའི་སྒོ་ནས་དང་། ཆ་བའི་སྒོ་ནས་དང་། ཡང་ཁིང་གཡོ་བའི་སྒོ་
 ནས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ལ་མཛོད་
 དང་། བན་ཀན་ལས། དབང་པོ་ལྷ་དང་། དོན་ལྷ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་
 གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་
 སོ། །དབང་པོ་ལྷའི་མཚན་ཉིད་ལ། མཛོད་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་
 གཟུགས་དང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། བན་ཀན་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་
 གཟུགས་དང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱར་བྱས་
 པ་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་མཛོད་དང་འབྲེལ་བའོ། །ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་
 དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འབྱུང་གྱུར་གང་ཞིག་མིག་གི་
 དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཏེ། མཛོད་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་ལས་མིག་གི་དབང་པོས་
 གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་འགྲེལ་ཞིང་། གཟུགས་
 ལ་དབྱེ་ན། མཛོད་ལས། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ། །ཞེས་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་
 དང་། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས། ཁ་དོག་ལ་སྟོན་པོ་སོགས་བཞི། དབྱིབས་ལ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་

བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ཉི་ཤུར་ཡང་དབྱེ་སྟེ། སྡོ་སེར་དཀར་དམར་རིང་ཐུང་དང་། །ལྷུ་མ་པ་རྒྱུ་པོ་མཐོ་
 དམའ་དང་། །ཕྱ་ལེ་ཕྱ་ལེ་མ་ཡིན་དང་། །སྤྱིན་དང་དྲུ་བ་རྩལ་ཁྱག་ན། །ཁྱིམ་མ་ཉི་མ་སྤང་ཕྱན་ནོ། །ཞེས་
 པའོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། དེའི་སྟེང་དྲུ་རྩལ་སྤྲོ་མོ་དང་། རགས་པ་དང་། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་
 དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་མཁའ་ཁ་དོག་གཅིག་པའོ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔར་བཤད་དོ། །པན་ཀན་ལས་
 བློ། ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གསུམ་དྲུ་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་ལ་མངོད་ལས། སྐྱེ་ནི་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །ཞེས་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་དྲུ་སྟོན་པ་དང་། མི་
 སྟོན་པ་གཉིས། མ་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་དྲུ་སྟོན་པ་དང་། མི་སྟོན་པ་
 གཉིས་ཏེ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡིད་དྲུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དྲུ་གསུངས་སོ། །ཀུན་ལས་
 བརྟུས་ལས། ཡིད་དྲུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་གསུམ། ཟེན་པ་དང་། མ་ཟེན་
 པའི་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ། འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་། གྲུབ་
 པས་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་པ་དང་། འཕགས་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་
 པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དྲུ་གསུངས་སོ། །པན་ཀན་ལས་བློ། ཟེན་པ་དང་། མ་ཟེན་པ་དང་།
 གཉིས་ཀའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་དྲུ་གསུངས་སོ། །དྲི་ལ་མངོད་ལས། དྲི་རྣམ་བཞི་
 ཞེས་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། དྲི་ང་བ་དང་། དྲི་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་སྟེ་བཞི་གསུངས་སོ། །ཀུན་བརྟུས་
 ལས། སྤྲ་མ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དྲུ། ལྷན་སྦྲེས་དང་། སྤྲར་བྱུང་དང་། སྤྲར་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དྲུག་དྲུ་
 གསུངས་སོ། །པན་ཀན་ལས། དྲི་ཞིམ་པ་དང་། དྲི་ང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་གསུམ་དྲུ་གསུངས་
 སོ། །རོ་ལ་གཞུང་གསུམ་ཀ་ལས། མངར་སྦྱར་ལན་ཚྭ་ཆ་བ་དང་། ཁ་བ་དང་ནི་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དྲུག་གསུངས་
 ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། དེའི་སྟེང་དྲུ། ཡིད་དྲུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དྲུ་མི་འོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ལྷན་སྦྲེས་སོགས་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །རེག་བྱ་ལ་མངོད་དང་། པན་ཀན་

ལས། འབྱུང་བཞི་འཇམ་རྩལ་མྱེ་ཡང་དང་། །གང་བ་བགེས་བ་སྒྲིམ་བ་སྟེ། །བཅུ་གཅིག་གསུངས་ལ། ཀུན་
 ལས་བརྟུས་ལས། འབྱུང་བཞི་བཞག་ནས་སྤེམ་བདུན་པོའི་སྟེང་དུ། མཉེན་པ་ཉིད་དང་། ལྟོད་པ་ཉིད་དང་།
 ལྟོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆེས་ས་པ་དང་། ཉམ་ཡོད་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། གཡའ་བ་
 དང་། འགྲོད་པ་དང་། ཉན་བ་དང་། སྒྲ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ངལ་བ་དང་། ངལ་སོས་པ་དང་། སྤངས་ཆེ་བ་
 སྟེ་ཉེར་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལ། ཀུན་བརྟུས་ལས། བསྐྱས་པ་ལས་
 བྱུར་བ་དང་། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་བཏགས་
 པ་དང་། དབང་འབྱོར་པ་དང་ལྷ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཅན་རགས་པ་སྒྲོས་ནམ་པར་བྱེ་ནས་
 མཐར་སྒྲོས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་བར་
 སྤང་སྐྱ་སེང་པར་བྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 ནི་གཟུགས་བཏགས་པ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། མི་སྤྱག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྤང་བའི་ཀུང་རུས་ལ་སོགས་པའི་
 གཟུགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ཟད་པར་བྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྤང་བའི་ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཏེ།
 གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཡུལ་དབྱུད་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཆོན་གཞིའོ། །ནམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་
 གཟུགས་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་གཟུགས་མཆོན་ཉིད་པར་འདོད་ཅིང་དེའི་མཆོན་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 བྱེད་པར་ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་མ་གཡེངས་དང་། སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ། རོ་
 པོའི་བྱེད་པར་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ། རྒྱན་ཀྱི་བྱེད་པར་རྒྱན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ། རྒྱའི་བྱེད་པར་
 འབྱུང་བ་བཞི་པོ་རྒྱུར་བྱས་པ་སྟེ་བྱེད་པར་བཞི་ལྟན་དུ་འདོད་དོ། །མདོ་སྟེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ལུས་ངག་
 གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གང་རུང་ལས་བྱུང་བ་རང་གི་རོ་བོ་ཀུན་སྒྲོང་ནམ་པར་རིག་པར་
 མི་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སུ་བྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ལ་འདོད་དོ། །ཆོར་བའི་ཕྱང་པོའི་མཆོན་
 གཞི་ལ། མཛོད་ལས། ཆོར་བ་བདེ་བ། སྤྱག་བསྐྱེལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྟོམས་སྟེ་ལྷ་

གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སིམ་པར་ཉམས་
 སུ་ཁྱོང་བ་ཡིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་ནི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སིམ་པར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་སྟེ་
 གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་གདུང་བར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའོ། །གསུམ་པ་
 ནི། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སིམ་པར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་གང་ཞིག བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་
 སས་བསྐྱས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་གདུང་བར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའོ། །ལྔ་པ་ནི།
 སིམ་གདུང་བར་མར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་སྟེ། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀར་ཡོད་དོ། །ཀུན་ལས་
 བརྟམ་ལས། རྟེན་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་སོགས་དུག
 རྟེན་བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུས་ཆོར་དང་། སེམས་ཆོར་གཉིས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 རྣམ་བྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟང་ཟེང་དང་བཅས་པ་དང་། ཟང་ཟེང་མེད་པ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤང་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེན་པ་རྟེན་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པ་གཉིས་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། བཏང་སྟོམས་ཏེ་གསུམ་
 གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །བན་ཀན་ལས་ནི། བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །འདུ་
 ཤེས་ལ། མཛོད་ལས། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་དུག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་།
 ཀུན་བརྟམ་ལས། དུག་པོ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས། མཆོན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་
 དང་། རྩེད་དང་། རྩེད་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དུག་སྟེ་བཅུ་
 གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །བན་ཀན་ལས། རྩེད་དང་། རྩེད་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཆད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་
 གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ལ། གཞུང་གསུམ་ཆར་ལས། མཆོངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་
 དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཉིས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཆོན་གཞི་ལ། མཛོད་ལས།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་ཏུ་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །ཀུན་བརྟམ་དང་། བན་ཀན་ལས། སེམས་

དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡིད་ལ་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། སྤྱག་པོ་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་གཉིས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོག་གས་སྤྱག་
 ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྤང་པོའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་ཟེན་ནས། ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་ལ། དབང་པོ་ལྔ་དང་། རོན་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ཁམས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་བཅུ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་བཅུར་འཛོག་གོ །སྤང་པོ་
 བར་པ་གསུམ་དང་། མཛོད་དང་བན་ཀན་ལྟར་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་། ཀུན་
 བཏུས་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་། ལྔར་གྱི་སྤང་པོས་མ་བསྐྱས་པ་མཛོད་ལྟར་ན། ལྔ་
 མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། བན་
 ཀན་ལྟར་ན། དེའི་སྟེང་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གསུམ་
 དུ་སྦྱེ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཆོར་བ་འགོག་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་
 ཆེ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྦྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་གོ །རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་སྤང་པོ་དེ་ཉིད་ཁམས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རྣམ་པ་སྤྱག་ ཡིད་ཀྱིས་
 ཁམས་ཏེ་བཏུན་དང་། སྦྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་གོ །བཞི་བ་གངས་
 དེས་ལ། སྦྱིར་སྤང་པོ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་གསུམ་དུ་གངས་དེས་པ་ནི། མཛོད་ལས། སེམས་
 སྤང་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་དང་། གཟུགས་
 སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་སྟེ་ཚྭ་ངས་པ་གསུམ་དང་། དབང་པོ་རྣམ་པོ་དང་། འབྲིང་
 པོ་དང་། ཏུལ་པོ་གསུམ་དང་། ཆོག་བསྐྱས་པ་དང་། བར་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་
 གངས་དེས་པ་གསུངས་སོ། །སྤང་པོའི་གངས་དེས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་མི་སྣང་ཞིང་། ཀུན་བཏུས་
 ལས། བདག་ཏུ་འབྱུང་པའི་འབྱུང་གཞི་སོགས་རྣམ་པ་ལྔར་གངས་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གི་འབྱུང་

གཞི་ལུས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། མོངས་སྟོད་དང་། ཐ་སྟད་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་
 པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་གནས་རྣམས་ལྟར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་ཀྱི་གྲངས་
 ངེས་ལ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཉེར་སྟོད་འཛིན་པ་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ཉེར་སྟོད་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཛིན་པ་
 ལ་ནང་དབང་པོའི་ཁམས་ཏུག་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཁམས་ཏུག་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོ་
 རྣམས་འཛིན་པ་ལ་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གྲངས་
 ངེས་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བའི་སྟོར་གྱུར་པ་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཏུག་དམིགས་
 པའི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བའི་སྟོ་འབྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཏུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཤིང་། འདིར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་པ་
 སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་འཛིག་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེས་ཟིན་ན་སྐྱེ་བའི་སྟོ་འབྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་གོ་རིམ་
 ངེས་པ་ལ། སྤང་པོ་དང་པོར་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལས་སྤངས་ཏེ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ། མཛོད་དང་པན་ཀན་ལས་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོར་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་བརྟུས་
 ལས་ཁམས་དང་པོར་གསུངས། གོ་རིམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པ་འདྲའོ། །སྤང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ་ལ་
 མཛོད་ལས། གཟུགས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་རགས་པས་ན་
 དང་པོར་བསྟན། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་ཆོར་བ་རྒྱ་བ་རགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་
 བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལའང་། ལྷ་མ་ལྷ་མ་རགས་པས་དང་པོར་བསྟན་ནོ། །ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐོ་ཐོ་དག་ཐོག་མར་པན་ཚུན་གཟུགས་ལ་ལྟ། དེ་ཡང་ཆོར་བའི་རོ་
 མྱོང་བ་ལས་བྱུང་། དེ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་། དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱེད། དེས་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྟོད་
 ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལྔ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། སྟོད་དང་། ཟས་དང་། ཆོད་མ་དང་། བྱན་པོ་
 དང་། ཟ་བ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་གཟུགས་

གྲིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཆོར་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་འདུ་ཤེས་
 གྲིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ། མིན་ཅེ་ནི་འདུ་བྱེད་གྲིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཀུན་བརྟུས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་བཞི་དང་པོར་བསྟན་ནས། གནས་པ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྤྱིས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་གསུངས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འབྲེལ། །ཡང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་
 མའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རིམ་བཤད་པའི་བཞིན་དུ་སྤྱོད་། རིམ་ཆོར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདུ་
 ཤེས་སུ་བྱེད། རིམ་ཆོར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་པར་བྱེད། རིམ་ཆོར་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་གོ་རིམ་
 ཡིན་ཏེ། གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་
 དང་། སྤྱོད་པ་དང་། མཆོན་མར་འཛིན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ། གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤང་པོ་བར་པ་གསུམ་དང་། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་
 ལ། ཐོག་མར་ནང་གི་ཁམས་དྲུག་གི་གོ་རིམ་ནི་མངོན་ལས། ད་ལྟར་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ནས་མིག་སོགས་ལྟ་དང་པོར་བསྟན། ཡིད་ནི་དུས་གསུམ་ཆར་དང་། དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་ཡང་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པས་སྤྱིས་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་སྤྲ་ལའང་འབྱུང་འབྱུར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མིག་སོགས་དང་པོ་བཞི་བསྟན་
 ཅིང་། འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་འབྱུར་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ལྟས་སྤྱིས་བསྟན་ནོ། །བཞི་པོ་ལའང་ཡུལ་
 ཆེས་རིང་བ་ལ་འབྱུག་པས་མིག་དང་རྩ་བ་དང་པོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་མིག་ཆེས་རིང་བ་ལ་འབྱུག་
 པས་དང་པོར་བསྟན་ནོ། །སྤྲ་དང་། ལྷེ་གཉིས་ལ་ཡང་། ལྷེ་ཆེས་སྤྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་
 བསྟན་ཏེ། ཐས་སྤྲེ་དང་མ་རེག་པར་བྱི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རིམ་ཆོར་གནས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། ལྟས་
 འདི་ལ་མིག་གི་རྟེན་དང་པོར་གནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྩ་བ། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྲ། དེའི་འོག་ན་སྤྲེ། ལྟས་ནི་པལ་

ཆེར་དེའི་འོག་ན་གནས་ཤིང་ཡིད་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཏུག་བརྟུས་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 ལྷན་དང་མཐུན་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཆུན་དུ་སྟོ། ། ལྷ་བ་ལ་རྟེན་ནས་གཏུག་
 ཏུ་སྟོ། ། དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱུས་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། བྲེང་བ་ཡོངས་སྟོན་དུ་བྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་བཟའ་བརྟུང་ཡོངས་
 སྟོན་དུ་བྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་མལ་ཆ་དང་། གདིང་བ་དང་། བུད་མེད་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོན་དོ། ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྣང་གི་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེས་སྤྱིའི་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་
 ཡང་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དུག་གི་གྲལ་འགྲིགས་ན་བཅུན་མོ་དུག་གི་གྲལ་འགྲིགས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་དག་
 གིས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དུག་གི་གྲལ་འགྲིགས་ན་
 རྒྱལ་བུ་དུག་གི་གྲལ་འགྲིགས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དུག་པ་སྤྱོད་ན་ལ། བྱང་པོའི་སྤྱོད་ནི་དུ་མ་སྤྱངས་པ་སྟེ། མདོ་ལས།
 གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅིའང་རུང་། འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་བའམ། རྣང་གིའམ། སྤྱིའི་འམ།
 རགས་པའམ། སྤ་བའམ། ངན་པའམ། བྱ་ལོ་མ་པའམ། ཐག་རིང་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའམ། ཉེ་བ་ན་
 ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ནི། བྱང་པོའི་དོན་དུ་མ་སྤྱངས་པ་ཡིན་པས། བྱང་པོ་རྣམས་
 བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་ཟག་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པའོ། ། རྩེ་
 ཟག་ཏུ་སྟོ་བ་ན་རེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པོའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་གཅིག་གྱུང་བྱང་
 པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་
 གཅིག་ལ་སྤྱངས་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། གཏུག་བརྟུས་ལས། བྱང་པོའི་དོན་སྤྱངས་པ་ལ་འཆད་
 པའི་ཚུལ་སྟེ་མ་དང་འདྲ་ལ། སྐྱོད་ཞེས་པའི་སྟོ་སྟུག་བསྟུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། བྱར་བྱིར་བ་གཉིས་ལ་
 འདུག་པས། སྟུག་བསྟུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་པོ་སྟེ། ཤིང་གི་བྱང་པོ་བཞིན་ནོ། ། ཉོན་མོངས་པའི་

ལྷ་ཁྲི་བའི་ཕྱིར་ན་ཕྱང་པོ་སྟེ་སྟག་ལྷ་ཁྲི་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ནི།
 ཕྱང་པོའི་དོན་སྟག་ལྷ་ཁྲི་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཆད་པའི་དོན་ལ་འཆད་པ་ནི་མདོ་ལས་སྤངས་པའི་དོན་
 ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བཀའ་གོ། །ཁམས་ཀྱི་སྐྱ་དོན་ནི། ཉ་ཏུ་ཞེས་པའི་སྒྲ།
 རིགས་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཏུ་མ་ལ་འདུག་པས་ན་རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཏེ།
 རྒྱད་གཅིག་ལ་རིགས་བཙུན་ཡོད་པ་དག་ལ་ཁམས་བཙུན་ཅེས་བྲ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 རྒྱའི་དོན་ནི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་སྤྱོད་འཛིན་པའི་དོན་ནི་ཁམས་ཀྱི་
 དོན་ཏེ། སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀུན་བདུས་ལས་ནི། ས་བོན་ཀྱི་དོན་དང་། རང་གི་མཆོད་ཉིད་འཛིན་པའི་
 དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་དོན་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ནས་
 འཛིན་པའི་དོན་ཏེ་བཞི་ལ་བཤད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བའི་སྐྱའི་དོན་ཏེ།
 སེམས་སེམས་བྱུང་དང་པོར་སྐྱེ་བར་བྱེད། སྐྱེས་པ་རྒྱས་ཤིང་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཉེར་
 ལེན་ཏུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་
 ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། མཛོད་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་
 བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་སྟེ། རྣ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལ་རྣ་སོགས་ཀྱི་མེ་ཞེས་བཛོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་
 རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་མི་ལ་རྒྱལ་པོའི་མི་ཞེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་སྟེ། མེ་ཏོག་དང་
 འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་ཤིང་ལ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་བདུས་ལས་ནི། ཉེ་བར་
 ལེན་པ་འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་བྱས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་འོ། །དེ་གཉིས་
 ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། འདུན་པས་མ་འོངས་པའི་ཕྱང་པོ་མཛོད་པར་འབྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
 ཀྱིས་ད་ལྟར་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཁམས་ཟག་བཅས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཁམས་སུ་

འཇོག་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཟག་བཅས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཡང་སྲ་མ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་ཕྱང་པོའི་དོགས་གཙུག་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 ཕྱང་པོར་བསྐྱུས་ནས་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལོགས་སུ་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། མཛོད་ལས། ཆོར་བ་
 དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཅོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་། འཁོར་བའི་གྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཕྱང་པོ་ལྷའི་གོ་རིམ་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱང་པོ་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ། ཅོད་པའི་རྩ་བ་ནི། འདོད་པ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་
 པ་དང་། ལྷ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཆོར་བའི་རོ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་འདོད་པ་ལ་ལྷག་
 པར་ཞེན། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ལྷ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་ཅིང་། ཞེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་བཞག་ནས་ཕྱང་པོར་ཅིའི་
 ཕྱིར་མི་འཇོག་ཅེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་མ་ཡིན་པས་ཕྱང་པོའི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ཕྱང་པོའི་དོན་ནི་དུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགུ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོགས་གཙུག་ནི། གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་བརྩ་ཆར་གཟུགས་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་ བམས་
 ཅད་ཆོས་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་ཅེ་ན། མཛོད་ལས། ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་བྱེ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཀྱི་སྤྱིར་མིན་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་མིང་གིས་མ་
 བཏྱགས་པའི་གཟུགས་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་གིས་ཡུལ་ནི་ཐོགས་པ་
 དང་བཅས་པ་དང་། དེག་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དོན་སྲ་མ་བཞིན་དང་། ཆོས་མང་པོ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ན་མིག་གི་ཡུལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་པར་འདོད་དོ། །དོགས་གཙུག་འདི་དག་ཀུན་
 བཏྱས་སུ་ནི་མི་སྤང་དོ། །བརྩ་བ་ཆོས་གསུམ་རེ་རེས་བསྐྱུས་ཚུལ་ནི། ཕྱང་པོའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་

བོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་
 སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ། གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོས་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་
 མཆེད་བཅུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་རྣམས་
 བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་
 བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤང་པོ་བར་བ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་བསྐྱུས་པའི་
 ཕྱིར། ཆོས་གསུམ་པོ་དེས་རང་རང་གི་སྡེ་ཆན་གཞན་ནི་མ་བསྐྱུས་ཏེ། རང་རང་གི་སྡེ་ཆན་གཞན་ནི་རང་
 ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། སྤང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཁམས་གཅིག་གིས་
 ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་དངོས་དང་མི་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་མིང་ཅན་གཞན་ཡང་བསྐྱུས་ཚུལ་ནི། འོ་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། སྤང་པོ་
 དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་ཡང་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་འདུས་སམ་ཞེ་ན། ཤིན་
 ཏུ་འདུས་ཏེ། འདིར་བཞག་པའི་ཆོས་གསུམ་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་ལ་གསུམ་
 ལས། སྤང་པོའི་མིང་ཅན་སྤང་པོར་བསྐྱུ་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཞེས་འབྲུང་བ་རྣམས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྐྱུས་ལ། མིང་གི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པ་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྐྱུས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་
 དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་སྤང་པོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྐྱུས། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྐྱུས་སོ། །གཉིས་
 པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་ནི། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ཞེས་འབྲུང་བའི་དང་པོ་
 བརྒྱད་ནི། སེམས་བྱང་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས། འཁོར་
 དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། འདིའི་གཞུགས་ཀྱང་

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་བྱིར།   ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་
 འབྲེལ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་སྤང་སྟོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་སྟོ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ནི་སྤང་སྟོ་བཞིའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །གསུམ་པ་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་
 ཁམས་སུ་བསྐྱུ་བ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་
 དང་། ཇི་རོ་གཉིས་དང་། ལྷ་ལྷེའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་བཅུ་དང་བཞིས་བསྐྱུས་ལ།
 གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནི་ཡིད་གྱིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །ཡང་འདོད་པའི་ཁམས།
 གཞོད་པའི་ཁམས།   རྣམ་འཆའི་ཁམས་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་ཁམས་མང་སྟོ་པ་ལས་ཁམས་བྱུག་ཅུ་ཙུ་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། ཅི་རིགས་
 པར་བསྐྱུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་ལ་སོགས་ཁ་འཕངས་པ་ནི། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་
 པའི་རབ་དབྱེ་ལ། མཛོད་ལས། བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད། རོགས་བཅས་རོགས་མེད། དག་སོགས་གསུམ།
 ཁམས་ལྷ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད། དམིགས་བཅས་དམིགས་མེད། ཟེན་མ་ཟེན།
 འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར། བསགས་མ་བསགས། གཙོད་བྱེད་གཙད་བྱ། བསྐྱེག་བྱ་སྐྱེག་བྱེད། གཞལ་བྱ་
 འཇལ་བྱེད། འབྱུང་བ་གསུམ། རྟག་པའི་རྣམ་ཡིན་མིན། བྱི་ནང་གི་རབ་དབྱེ། རྟོན་བཅས་དེ་མཚུངས།
 སྤང་བྱ་གསུམ། ལྟ་བ་ཡིན་མིན། རྣམ་ཤེས་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ། རྟག་མི་རྟག་དབང་སྟོ་ཡིན་མིན་ཏེ་
 ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་པབ་པར་གསུངས་སོ། །ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཆོས་གསུམ་ཆར་རྣམ་སུ་
 ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པའི་རབ་དབྱེ་བྱུག་ཅུ།   ཀྱན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བ་
 སོགས་བསྐྱུས་པའི་རབ་དབྱེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས་སོ། །པན་ཀན་ལས།

གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་སོགས་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་།
 ཀུན་བརྟུས་ལས། བན་ཚུན་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་བཅུ་གཅིག་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བཅུ་
 རྟག་དང་། ལྡན་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཏན་
 ལ་དབབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཤེས་བྱ་ངེ་སྟེད་པའི་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པར་
 གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྤང་པོའི་དཀའ་གནས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 སྤང་པོ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་
 བརྟུས་ཀྱི་ལུགས་དང་། མཛོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་མཚུངས་
 ལྡན་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་། སེམས་བྱུང་དུ་རིགས་གཅིག་པས་དེ་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་སྡོམ་ནི།
 མཆན་གཞི་དང་ནི་མཆན་ཉིད་དང་། །གཅིག་འདོད་འཁོར་དུ་ལྡན་ཚུལ་དང་། །རྗེས་བཏགས་འདོད་ན་ཤིན་
 སྤངས་དང་། །སྡེ་ཆན་སྒྲ་དོན་གངས་ངེས་དང་། །སྒྲ་དོན་སོ་སོའི་ངོ་བོ་སྟེ། །སྡེ་ཆན་བཅུ་ཡིས་དོན་འདི་
 བསྐྱས། །དང་པོ་མཆན་གཞི་ནི་སེམས་བྱུང་ཅམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤར་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
 གཉིས་བསྐྱན་པས་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཅིག་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཞི་བཅུ་ཅ་དགའོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་དང་བྱུན་མོང་དུ་མཆན་ཉིད་དབྱེད་པ། མཚུངས་ལྡན་ངེས་པར་བྱ་བ། དེ་ལ་ནང་
 འགལ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱས་མཐར། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་
 ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནི་སེམས་དང་། དོན་ཀྱི་བྱུང་
 པར་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནི་སེམས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་
 ཚུལ་ཅན་ལྟ་བུར་སྤང་བའོ། །བྱུང་པར་ནི། བདེ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་དང་། བྱུང་
 མེད་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མཆན་མ་ལ་སོགས་བརྟེན་པ་ཚུལ་ལྟ་བུར་

ལྷ་བ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་དང་དེའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་གཟུང་བྱུང་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཡང་སེམས་བྱུང་
 བྱི། སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྡན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྡེ་རབ་བྱེད་ལས། སེམས་ལས་
 བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་གང་རྣམས་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་
 སོ། །མཚུངས་ལྡན་ལྡེ། ཉེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། ཏུས་དང་། རྩས་མཚུངས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཉེན་དབང་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དུལ་
 གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱང་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི། རྩས་བྱངས་ངེས་མཉམ་པ་
 སྟེ། སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་བྱ་སེམས་བྱུང་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་རྩས་གཉིས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་མཚུངས་ལྡན་ལྟ་བུ་ཀ་སྟོས་ཤེ་ན། དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ཅན་སྟོས་ན། རྣམ་ཤེས་གཞན་དང་ཡིད་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པ་ཅན་སྟོས་ན་གང་ཟག་
 གཉིས་གྱིས་སྒྲ་བ་གཅིག་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་
 རྣམ་དང་ཉེན་མཚུངས་པ་ཅན་སྟོས་ན་མིག་ཤེས་དོན་མཚུངས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བ་མ་རྩས་མཚུངས་སྟོས་པས་ནི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་རྩས་བྱུང་མར་
 འཛིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ཅོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་།
 རྒྱད་པར་སོ་སོ་བ་རེ་ཁོ་ན་ཉོགས་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་
 བ། རྒྱས་བཞད་བྱུང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་བཞད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་འཛིན་ན།
 དབུས་མཐའི་ཁྲིཀླར། དེ་རྣམས་ཀྱང་གནས་དང་དམིགས་པ་དང་ཏུས་དང་རྩས་མཚུངས་གྱིས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་འབྲུག་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་

ལོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་འཐད་པ་དགག་པ་དང་། འཐད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཉེ། བྱ་མ་བྱ་
 གིས་འབྱེད་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་གིས་འབྱེད་པ་དང་། རང་སྟོབས་གཞན་སྟོབས་གིས་འབྱེད་པ་དང་། བྱ་
 མཐས་འབྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཆེའི་བྱ་མས་ཆོས་པ་ཁ་ཅིག་ སེམས་དོན་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་
 འཛིན་པ་ལ་བྱད་པར་འཛིན་པས་མ་བྱ་བས་མི་མཚུངས་པར་བཤད་ལ། སེམས་བྱང་བྱད་པར་འཛིན་པ་
 ལ་དོན་ཅམ་འཛིན་པས་བྱ་བས་མཚུངས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
 སེམས་བྱང་སེམས་དང་རྣམ་པ་མཚུངས། སེམས་སེམས་བྱང་དང་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་
 སོང་གི། སེམས་བྱང་སེམས་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་བཤད་པ་དང་མི་མཚུངས་པར་བཤད་པ་གཉིས་གྱི་
 དོགས་པ་གཅོད་དགོས་པ་ལས་དེའི་དོགས་པ་ད་དུང་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་རང་གི་འཁོར་དུ་
 འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་སེམས་བྱང་རྣམས་དང་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན་ནི། སེམས་
 ཀྱན་འགོ་ལྔ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དུར་སྟེག་པས་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་སྤང་བས་རྣམ་པ་མཚུངས་ཤིང་། རོ་བོ་བྱད་པར་དུ་སོ་སོར་ཞེན་
 ལུགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའམ། སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་སྟོ་འདོགས་ལུགས་ཐ་དད་དུ་
 ཡོད་པས་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་མེད་གྱི་སེམས་
 བྱང་ལ་ཞེན་པ་དང་སྟོ་འདོགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པའི་དོན་བཤད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ཉེ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དང་། དེ་ལ་བཀལ་ལན་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྟོབས་གིས་
 འཛིན་ཚུལ་གཞན་དགག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འབན་གིས་
 གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་འཛིན་ཡང་སེམས་གིས་དོན་ཅམ་འཛིན་པ་ནི་རང་སྟོབས་གིས་ཏེ། སེམས་སྟེས་
 བན་ཆད་དོན་ཅམ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དོན་གྱི་བྱད་པར་འཛིན་པ་ནི་གཞན་
 སྟོབས་གིས་ཏེ། སེམས་བྱང་དང་འགོགས་པའི་སྟོབས་གིས་འཛིན་པས་སོ། །སེམས་བྱང་གིས་བྱད་པར་

འཛིན་པ་རང་སྟོབས་དང་། རོན་ཅམ་འཛིན་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་
 རོ། །འདི་སྐབས་པ་ལ། ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། སེམས་འདི་ནི་ཡུན་རིང་
 པོ་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་དུ་ཡང་། རོ་
 པོ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་འབྲེལ་པས་དགོ་བ་སོགས་དང་། སུམ་ཅུ་པར། བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
 པའི། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་དུ་འགྲོགས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རོན་ཅམ་འཛིན་པ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ། དེ་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་
 ལུགས་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་འཁོར་ཀྱི་དད་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རོ་པོ་འཛིན་པ་ནི་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ། དེ་
 དེའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་དང་འགྲོགས་པས་དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུའི་ཆ་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་
 དད་པས་དང་ཆ་འཛིན་པ་ཡང་རང་སྟོབས་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དང་ཆ་འཛིན་པ་གཞན་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་རོག་དང་གཉགས་གཉིས་
 ཀྱིས་ནི་དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོབས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་པན་ཚུན་པན་འདོགས་པ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་
 འབྲས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་
 འབྲས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་འདོད་དེ། འདི་ཉིད་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་པན་ཚུན་དུ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་
 མཚུངས་ལྟན་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་པ་དང་། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་གི་རྒྱར་གཅིག་འབྱུང་བ་མར་མེའི་མེ་ལྷེ་འབྱུང་བ་དང་། སྟོང་པོ་ཆེ་ག་
 པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མདུང་བྱིམ་དུས་མཉམ་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་མི་འགྲེལ་བའི་དཔེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དུས་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མེད་ན་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་མེད་ཅེས་འགྲེ་ཞིང་། དུས་མཉམ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་བྱུང་དུས་ན་འབྲས་བྱ་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་ནས་པན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མི་འཐད་ན་སྔ་ཕྱི་ལ་

ཡང་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཆེ་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པས་པན་འདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དུ་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲིང་མཆམས་ཞར་ཡང་། ལྷ་གྲ་དང་། དེའི་གྲིབ་མ་དང་། མར་
 མེ་དང་། དེའི་འོད་དང་། ས་གཞི་དང་། སེམས་ཅན་གནས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་པར་མ་ངེས་པས་རང་སྟོབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་བྱུང་ནང་ལ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དད་
 པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་
 ཀྱིས་ཀྱན་འགོ་ལྡེའི་ཡུལ་འཛིན་པ་རང་སྟོབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོས་པ་
 ཅམ་གཞན་སྟོབས་སུ་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་སྟོབས་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་
 དང་། མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱུར་བཤད་པས་སོ། །འཇད་པ་གཞོན་བྱང་། སེམས་བྱུང་གིས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་
 འཛིན་པ་དེ་གཞན་སྟོབས་སུ་ཐལ་ཏེ། བཅུན་པས་མི་རྟོགས་པ་མིང་ཅམ་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར་
 སེམས་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པ་དོན་ཅམ་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་མི་
 འབྲུག་སྟེ། འདིར་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། བྱུང་པར་ནི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཡིན་གྱི་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲིང་མཆམས་ཞར་གིས། སྟོ་དེ་ཡིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་སྟོག་པ་དེ་
 འཛིན་པ་དེ་རང་སྟོབས་དང་། ཤེས་རིག་གཞན་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་སྟོག་པ་དེ་འཛིན་
 པ་གཞན་སྟོབས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཀྱི་དོན་ཅམ་འཛིན་པ་དེ་གཞན་སྟོབས་སུ་
 ཐལ་ཏེ། སེམས་བྱུང་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་སྟེ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 མེད་པར་ནི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་བཞིན། །དེ་རྣམས་ཉིད་དང་ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་སྐུར་དུ་བྲངས་པས་སོ། །ཞེས་རིན་ཆེན་ཅེ་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟག་སྟེ་པ་སང་
 གོ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། དོན་ཅམ་དང་། དོན་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ནང་ནས་ཤེས་པ་རང་གི་ཡུལ་ལ་

དམིགས་པ་རང་སྟོབས་དང་། གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་གཞན་སྟོབས་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ན་འདུག་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་ཡུལ་ན་འདུག་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔངས་ལོ་ཆེན་པོས། རང་སྟོབས་དང་གཞན་
 སྟོབས་གཞུང་ནས་བཤད་པ་མེད་ཅིང་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པས་དབྱེད་མི་དགོས་ལ། ཅ་བའི་ཅོད་གཞི་ཉིད་
 ལན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པས་མི་འཐད་དོ་གསུང་། བཞི་བ་ནི། དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་མི་འཐད་དེ།
 རྒྱར་འདོད་པ་པན་ཚུན་གཉིས་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པས་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། པན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། མེད་
 པ་སྤར་བྱས་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་ཕྱིར། །རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐེག་བསྐྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་བར་མ་ཆོད་པ་ལ་དུས་མཉམ་པའི་མིང་
 གིས་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཤད་སྤྱད་དུ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་བཏགས་པ་བ་སྟེ་
 དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་
 བྱ་དང་གི་བ་མ་སོགས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤར་མའི་སྤྱི་བྱ་དང་། མར་མེ་ལས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་གི་བ་མ་དང་། འོད་
 ཀྱང་འབྱུང་བས་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་གྲུབ་མཐས་འབྱེད་པ་དགག་པ་ནི། འཇམ་སར་གྱིས།
 སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་ལ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 སྤྱི་བའི་ལུགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤར་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀ་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་དུ་འབྲས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་
 འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་གཟུགས་འཛིན་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་བཤད་
 ཅིང་། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པས་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ཡང་ཡིད་ཀྱི་སར་དེ་ཉིད་ལ་གང་སྤྱག་པ་དང་། མི་སྤྱག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་བསྐྱོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་
 རག་པས་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་གང་པན་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་བསྐྱོག་པའི་

མཚན་ཉིད་དེ་ཚོར་བས་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་གང་ཐ་སྟོན་གྱི་མཚན་མའི་མཚན་ཉིད་དེ་འདུལ་ཤེས་
 གྱིས་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་འགྲེལ་དུ། རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 གཙོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་
 སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཙོད་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཚོར་བས་སྟོང་ངོ་། །འདུལ་ཤེས་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་གཙོད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། སའི་བསྟོད་འགྲེལ་དུའང་། རོ་སོ་ཉིད་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གྱི་དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དམིགས་པའི་དངོས་
 པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་སྒྲས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་དཔངས་ལོ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་
 འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་གཅིག་པ་ལྟར་ན་སེམས་བྱུང་གིས་
 དོན་ཅུམ་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དེའི་བྱུང་པར་ངེས་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་གྱིས་དོན་གྱི་བྱུང་
 པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། སེམས་གྱིས་རྗེས་ལ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་ཆལས་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སེམས་
 བྱུང་ཡིན་གྱི་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྟོག་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་
 ཞེན་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་རྗེས་ལ་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་ཆ་ཡོད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་རྟོག་སྟོང་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བྱུང་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །སྤྱིའི་གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་
 གཅིག་ཤུར་འདོད་པ་ལ་བརྒྱལ་ལན། སེམས་བྱུང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་བརྒྱལ་ལན། སེམས་སེམས་བྱུང་
 རྗེས་གཅིག་པའི་རང་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཤུར་སྒྲ་བ་སོགས་
 ནི། མདོ་ལས། རིང་དུ་སོང་ཞིང་གཅིག་ཏུ་རྒྱ། །འདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་
 པས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དབང་པོ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་
 ཅིང་། ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་པས་རྣམ་ཤེས་དུ་མར་མངོན་པ་ནི་བྱ་ག་དུ་མ་ཅན་གྱི་ཁང་པར་སྟེན་བཅུག་
 པའམ་མར་མེ་བཏེག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོར། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སེམས་ཉིད་བདེ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བས། སེམས་སེམས་བྱུང་
 རྣམ་གཅིག་ཏེ། མ་བུའི་མདོངས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་སྒྲིའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 སྤྲོའོ། །འདི་ཉིད་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཚུལ་དང་། དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་
 བོ་ནི། བསྐྱུ་བར། དགེ་སྦྱོང་དང་བླ་མ་ཟེ་གང་ལ་ལ་མིང་ལས་སེམས་ཅམ་ཞིག་རྣམས་སུ་འདོད་ལ་སེམས་
 ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་མི་འདོད་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་ནས་དོན་བསྐྱུ་བར། ལྷ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྒྲིན་ཕྱིར་དང་། །བྱེད་
 རྒྱ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་དང་། །ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ། སེམས་བྱུང་རྣམས་སུ་མེད་ན།
 ཆོར་བ། འདུཤེས། འདུ་བྱེད་དེ་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུས་པས་སྤང་བོ་ལྷ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཅི་སྟེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སྤང་བོ་ལྷ་རྟོག་ན་གནས་སྐབས་དེ་དག་པན་ཚུན་བྱེད་པ་ཐ་དད་
 ཡོད་ན་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། མེད་ན་གནས་སྐབས་ཐ་དད་རྟོགས་པ་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །མིག་ཤེས་སོགས་དྲུག་གི་གནས་སྐབས་ལྟར་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་
 གནས་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་ཅིང་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་ཡང་དམིགས་
 པས་སོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སེམས་དེ་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་པར་འགྱུར་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
 འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ལས། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལྷག་
 གིས་ཉི་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་མི་གོལ་ལོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་ཡང་
 འགལ་ལོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་བཅིང་བྱ་འཆིང་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། ཡང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་དང་། འདུཤེས་དང་། སེམས་པ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་ཡང་
 འགལ་ཏེ། གཅིག་ལ་ལྟན་ཅིག་དང་འདྲེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་

བར། གཅིག་ཕྱ་ཡང་ཡིན་ལ་དབྱེར་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཆོག་གས་ཀྱང་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་།
 མདོ་ལས། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་འདི་
 རྣམས་ནི་འདྲེས་པ་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་གིས་བཀག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྤེའི་བཙུན་པ་
 དཔལ་ལེན་ན་རེ། ཆོར་བ་སོགས་སེམས་བྱང་གསུམ་ཉིད་རྣམས་སུ་འདོད་དེ། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
 སེམས་པ་རྣམས་ནི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པས་སོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནི་འདུན་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་རེག་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བ་ཅན་བླན་པའི་བདག་
 སོ་ཅན་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བཀག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ནི་སེམས་
 སེམས་བྱང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དེ། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱང་རྣམས་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་
 དེས་རང་མཆོན་དང་། རྟོག་པས་སྐྱེ་མཆོན་འཛིན་པས་དམིགས་པ་མི་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པ་
 ཡིན་ན་རྟོག་པ་རྣམས་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལས། རྣམ་འགྲེལ་དུ།
 རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་དང་། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་
 བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དཔངས་ལོ་ཆེན་པོས། དེ་ཉིད་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བདེ་
 ལ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུའང་། སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སེམས་མཛོན་པར་སྒྲོ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་སེམས་ཞི་བ་པ་ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་།
 བསྐྱུ་བར་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་སྒྲོ་བསྐྱུན་པ་སྟེ། དོན་གསང་དུ། རྣམ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་
 སར་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་བྱན་མོང་དང་། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཛད་
 དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་སྤང་པོ་ལོགས་པར་མི་འཐད་ཅིང་། སེམས་
 ཅམ་གྱི་ཚུལ་ལ་གཞུགས་རྣམས་སུ་མེད་པས་སྤང་པོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དཔལ་
 ལྷན་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏུས་ཀྱང་། སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་

གཡག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་བཞེད་པས་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ།   སེམས་
 སེམས་བྱུང་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སུ་སྤང་རོ། །འདི་སྐབ་
 བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ནི་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པས་དེར་བཟླ་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་
 བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཞུགས་སེམས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཆེ་སེམས་
 བྱུང་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ།   མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་
 པོའི་མི་རྟག་པ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་གནད་
 ཀྱི་དོན་ནོ། །སྤྱིའི་བཞི་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགོ་ལྔ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་དེ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ།
 དུལ་སོ་སོར་ངས་པ་ལྔ་ནི་དམིགས་པ་ཆད་པས་དམིགས་པ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།   དེ་རྣམས་རྣམ་
 ཤེས་གསལ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དག་བ་བརྩ་གཅིག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀུན་གཞི་དང་ངོ་བོ་མི་མཐུན་པས་སོ། །གཞན་འབྱུར་བཞི་ནི་གདགས་གཞི་མི་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ།   ཉོགས་དབྱེད་སེམས་པ་ལ་གདགས་པ་ཡང་སེམས་པ་ཀུན་ལ་མི་འདོགས་ཀྱི་ཆོལ་ཞིང་སོ་
 སོར་ཉོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་འདོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཀུན་གཞི་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 གྱི་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགོ་ལྔ་དང་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། དོན་གསང་དུ། འདིའི་སེམས་ལས་བྱུང་
 པ་ནི་དགྲ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ལ་འདུན་པ་གསུམ་ལས་སྤད་པར་འདོད་པ་དང་།
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་ནི་རིང་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉོན་ཡིད་ཉེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།   མི་
 འབྲེལ་བའི་འདུན་པ་བྲལ་གྱིས་དོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལ། དེ་ཉོན་ཡིད་ལ་མེད་པས་སོ། །མོས་པ་སྤར་ཐེ་
 ཆོམ་ཟ་བ་ལས་ངས་པ་རྟེན་པ་ཡིན་པ་ལས་ཉོན་ཡིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་དེ་མེད་པས་དང་། དེ་དང་བྲན་པ་ཡང་སྤར་
 མྱོང་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་། ཡིད་ནི་སྟོན་མེད་པའི་རྫས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྤར་གཡེང་
 བ་ཡོད་པ་ལས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡིད་ལ་མེད་པས་སོ། །ཤེས་རབ་ནི་ལྡན་ཏེ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་

བས་སོ། །དགོ་བ་བཅུ་གཅིག་ནི་མི་ལྔ་ན་ཏེ། སྤྱི་བ་བ་དང་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་བས་སོ། །ཁོང་ཁྱོད་དང་ཐེ་ཆོ་མ་
 རི་མི་ལྔ་ན་ཏེ། ཁོང་ཁྱོད་ནི་མི་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། ཡིད་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དགའ་བའི་
 རྣམ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཐེ་ཆོ་མ་ནི་གཞན་དུ་དོགས་པ་དང་། ཡིད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པས་རྣམ་པ་མི་
 མཚུངས་པའི་བྱིར། ལྟ་བ་གཞན་བཞི་ནི་མི་ལྔ་ན་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ཉག་ཏུ་ལྔ་ན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩམ་
 གཉིས་མི་ལྔ་ན་པའི་བྱིར་རོ། །ལྟ་བ་ཀྱན་བཏགས་གསུམ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་ཡིད་ནི་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་ལྔ་ན་ཚུལ་ལ། བཅུ་བ་དང་པོའི་ཁྱོ་བ་དང་། འཁོན་འཛིན་དང་། འཆིག་པ་དང་།
 སྤག་དོག་དང་། རྣམ་འཆི་ནི་མི་དགའི་རྣམ་པས་ཁྱུགས་པ་དང་། གཞན་ལྟ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁ་
 བྱིར་བལྟས་པས་མི་འབྱུང་། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱབས་ཅུང་ཟད་བྱི་བ་ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཡིན་ན། ཉོན་ཡིད་ལ་དེ་མེད་པས་ཉི་ཤུ་པོ་མི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས། ངའོ་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་
 བཏགས་པའི་གཡེང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་གཉི་ཟུག་ལ་བཏགས་པའི་བག་མེད་དང་། འདོད་ཆགས་
 ལ་བཏགས་པའི་ཁྲོད་པ་དང་། གཉི་ཟུག་གི་ཆ་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། ཟུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ།
 བག་མེད་སོགས་ལྟ་འབྱུང་བ་མངོན་པ་གོང་མ་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། མངོན་དུ། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་
 ལོ་དང་། །མ་དད་པ་དང་ཟུགས་དང་ཁྲོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །འོ་ན་དོན་གསང་དུ། འདིའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་དགུ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པར། བསྐྱིབས་ལ་
 ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཉག་ཏུ་འགྲོགས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། དེ་
 དག་ནི་སྟན་མོང་བ་ཀྱན་འགྲོ་ལཱའི་སྟེང་དུ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཅ་ཉོན་གྱི་ལྔ་ན་ཚུལ་བཟངས་པ་ཡིན་པས་མི་
 འགལ་ལ་གཞན་དུ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་
 བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འབྱུང་བ་འགལ་ལོ། །ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྱེལ་མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་དགོ་བ་ཡིན་པས་མི་འབྱུང་
 ཞིང་། བརྗེད་ངེས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡིད་ནི་འདྲིས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིད་ཀྱང་མི་

འབྱུང་སྟེ། ཁམས་གོང་ན་མེད་ཅིང་། འདིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་གསུམ་ན་མང་ཉུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱོད་
 པ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་དགའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་དཔྱད་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་
 ཚེས་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་དོན་གསང་དུ་བཤད་དོ། །འཇུག་ཤེས་
 ལ་བལྟ་འདོད་མེད་པར་གཞུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཉར་གནས་དང་། བལྟ་འདོད་སྡོད་དུ་སོང་བས་
 གཞུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིད་སྡོད་སོང་གཉིས་ལས། དང་པོའི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་
 སྟེ། འབྱུང་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྒོ་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་དགེ་བའི་འཁོར་དུ་དང་པོ་ཉར་གཅིག་དང་།
 རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རིགས་ལ་ཉར་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འཁོར་དུ་དང་པོ་བརྩ་དང་།
 དུག་གསུམ་དང་། བརྩ་པ་བྱི་མ་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རིགས་ལ་ཉར་ལྟ་འབྱུང་གི་གཞན་མི་འབྱུང་
 སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་བརྩ་གསུམ་པོ་དང་འགྱོད་གཉིད་གཉིས་ཡིད་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་
 བསྐྱེབས་པ་ལུང་མ་བསྐྱེད་གྱི་འཁོར་དུ་དང་པོ་བརྩ་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ། བརྩ་གཉིས་འབྱུང་
 ངོ་། །ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དགེ་བའི་འཁོར་དུ་འདོད་ཁམས་སུ་དང་པོ་ཉར་གཅིག་དང་། གཞན་འགྱུར་བཞི་
 འབྱུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་དུ་ཡང་སྤྱི་རིགས་ལ་དགེ་བ་བརྩ་གཅིག་ལས་གཞན་བཞི་བརྩ་
 འབྱུང་ངོ་། །མ་བསྐྱེབས་པའི་འཁོར་དུ་དང་པོ་བརྩ་དང་བྱི་མ་བཞི་འབྱུང་ངོ་། །སྤྱིའི་ལྟ་པ་ནི། སྤྱིར་རྣམ་
 ཡོད་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། རིགས་པས་བྱུང་བ་དང་། རང་རྒྱ་བྱུང་བ་ལ་རྣམ་ཡོད་དུ་
 བྱས་པ་བཞི་ལས། འདིར་ནི་དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་ཀུན་གྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་ཡིད་གྱིས་འཁོར་གྱི་འདིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ཡང་བརྟན་པས་རྣམ་ཡོད་དུ་ཐལ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བཞི་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དང་།
 བདག་མེད་ལྟ་བུ་སྒྲོས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། བུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བཏགས་

བ་དང་། གདགས་གཞིའི་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མ་དོར་བའི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་བཞི་ལས། འདིར་
 བྱི་ཕྱི་མ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་བཏན་གྱིས། གང་ཟག་གི་རང་གི་རྒྱད་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་སོགས་དང་། རང་གི་
 རྒྱད་ལོགས་སུ་མ་བྱུང་བ་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་རྗེས་ཡོད་ནི་ཉེར་གཉིས་ཏེ་དང་པོ་
 བཅུ་དང་། དགེ་བ་ལས་གཉི་ལྷག་མེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བདུན་དང་། ལྷ་བ་མ་
 གཏོགས་པ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་པོ་རྣམས་སོ། །ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ནི་བཏགས་ཡོད་དེ། བསྐྱ་བར་དོ་
 ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་རྗེས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་ནི་རང་དབང་དུ་འབྱུང་
 བ་ལ་དགོངས་ཞེས་དཔངས་ལོ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །སྤྱིའི་དྲུག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འདོད་ཁམས་ན་ཤིན་ཏུ་
 སྦྱངས་པ་མེད་པས་གཞན་ལྔ་བཅུ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པ་འདོད་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་སར། དད་པ་ནས་རྣམ་པར་མི་འཆེ་བའི་བར་ས་ཐམས་
 ཅད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་དུ། འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་དགེ་བའི་སེམས་བྱང་ཀུན་
 ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅི་རིགས་པའི་སེམས་བྱང་ཀུན་འབྱུང་དོ། །འོ་ན་མདོ་སྡེ་ལས། དེ་
 རྣམ་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུང་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡོད་པར་བྱུང་སྟེ། ཐབས་དགུ་པ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་སྦྱངས་པ་རྒྱུད་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཞི་གནས་སུ་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་སོ་དགུ་ཡོད་
 དེ། དེ་ན་རྒྱད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པས་གདགས་གཞི་ཁོང་ཁྱོ་
 དང་། དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཁྱོ་བ། འཁོན་འཛིན། འཆིག་བ། ཐུག་དོག་རྣམ་འཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོ་
 བྱད་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་སེར་སྒྲ་མེད་ཅིང་། མི་དགེ་བ་མེད་པས་དོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་
 མེད་པ་མེད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་བྱས་ནས་སྟེད་པའི་འཆབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་དེ་

འཛིན་དང་འཛིན་ཏུ་མི་མཐུན་པས་འགྲོད་གཉིད་གཉིས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱགས་པ་དང་། རྟོན་པ་ལ་
 ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་སྤོང་པ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ལ་ཡོད་པས་
 སོ། །བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པ་ཡང་མེད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པ་ཡན་ཆད་ན་བཅུ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་དཔྱོད་པ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་གྱི་
 ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་གཡོ་རྒྱ་གཉིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡོད་ཅེ་ན།
 འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། །གཡོ་རྒྱ་ཆངས་པས་འབྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 རྣམས་ན་རྟོགས་དཔྱོད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དག་བརྗོད་པ་དང་། ཐོས་བྱུང་དང་། ཞི་རགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་སྦྲུམ་ན། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་
 སྟོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་
 དངས་ཏེ་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །དེའང་རྟོག་དཔྱོད་གྱི་སར་རྟོག་དཔྱོད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དེ་དག་
 མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱའི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིའི་བདུན་པ་ནི། སུམ་ཅུ་
 པར། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་བྱེ་བྲག་ངེས། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགེ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་
 མོངས། །ཞེས་དང་། པན་ཀན་དུ། འགྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་གཞན་དུ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས།
 ཆོར་བ་སོགས་ལྟ་ནི་ཀུན་འགྲོ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཀུན་སྟོང་བ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་
 འདུག་པ་དང་། གསུམ་འདུས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་འདུས་པ་ཡང་རིག་པ་ལ་མི་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུན་སོགས་ལྟ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར། བསམ་པ་དང་། རེས་པ་
 དང་། འདྲིས་པ་དང་། བརྟག་བྱ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །དད་པ་སོགས་བཅུ་གཅིག་ནི་དགེ་བ་སྟེ། མི་
 དགེ་བའི་གཉིན་པོ་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་འདོད་བྱ་བ་སྦྱེད་པས་སོ། །འདོད་ཆགས་སོགས་དུག་གམ་བཅུ་ནི་

ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཁྲོ་བ་སོགས་ཉི་ཤུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ།
 ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིད་
 སོགས་བཞི་ནི་གཞན་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིའི་བརྒྱད་
 པ་ནི། སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལྔ་བཅུ་ཅ་གཅིག་ཏུ་དངོས་སོ་ལ་གྲངས་ངེས་པར་
 འདོད་པ་ལ། དཔངས་ལོ་ཆེན་པོས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤོའི་རྒྱལ་ཆབ་ལྷ་བྱའི་འཕགས་པ་གཉིས་ཀྱིས། གཞི་
 བསྟར་བ་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བར། ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་ཅོམ་ཁོང་ཁྲོས་བསྐྱད་པ་
 དང་། སྦྱོན་གཉིས་བརྗོད་པ་དང་། འཕྱ་སྦྱོན་པ། སྤངས་མེད་པ། སེམས་རྟོག་པ། མི་འཆི་བའི་རྟོག་པ་
 སོགས་མང་སོ་གསུངས་པ་དང་། སྤྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྤྱས་ཀྱིས། སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་དུ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་
 རྣམ་རྟོག་གསུངས་པ་རྣམས་འགའ་ཞིག་འདི་རྣམས་སུ་འདུ་ཡང་ལ་ལ་མི་འདུ་བར་སྤྱང་བ་དང་། བསྟར་བར།
 ལོག་པར་འདུན་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་དང་། ལོག་པར་བྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་བྱུང་ཡང་གསུངས་
 པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བྱས་ཀྱི་དངོས་སོ་ལ་གྲངས་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཉིད་ལེགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྤྱེ་ཆོན་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ། སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱན་འགོ་ལྔ་ནི་སེམས་བྱུང་འོག་མ་ཐམས་ཅད་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དང་སོར་བཤད། ཡུལ་ངེས་ལ་འདུན་པ་དང་ཤེས་རབ་ནི་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་
 གདགས་གཞི་ཡིན་པ་དང་། གཞན་གསུམ་ནི་དེ་གཉིས་དང་ཡུལ་ངེས་སུ་མཚུངས་པས་དེའི་རྗེས་ལ་
 བཤད། དགེ་བ་ནི་མཆོད་པར་འོས་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་དང་སོར་བཤད། ཅ་ཉོན་ནི་ཉེ་ཉོན་
 རྣམས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་ཉོན་ནི་དེའི་གདགས་ཆོས་ཡིན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་བཞིན་
 བཤད། གཞན་འགྱུར་བཞི་ནི་དགེ་སོགས་གསུམ་ཆར་དུ་རུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་
 ལ་དཔངས་ལོས་འདིའང་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བཞེད་ཀྱང་གོ་
 རིམ་ཀྱི་འགྱུར་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་སྤྱི་མ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་སྤྱང་རོ། །སྤྱིའི་དགུ་པ་ནི། སེམས་ལ་རག་

ལས་ཤིང་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བས་ན་སེམས་བྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་
 ཡིན་པས་སེམས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་ལས་བྱུང་བས་ན་སྤྱོད་ན་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་
 ལ་རྒྱན་ཡོད་པས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལས་བྱུང་བས་ན་སེམས་བྱུང་ལ་རག་མ་ལས་ཤིང་། སེམས་
 བྱུང་ལ་རྒྱན་མེད་པས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལས་མ་བྱུང་བས་སེམས་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱུང་ལ་རྒྱན་མེད་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་གཞན་པ་དག་གི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་རྣམ་
 གཅིག་པའི་ལྷགས་ལ་རྒྱན་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་
 ལས་སྤྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱན་མེད་ན་རིགས་རྒྱན་སྤྱི་མ་གོམས་པ་ལས་སྤྱི་མ་རྗེ་ཆེར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཏ་ཅང་
 ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་མའི་ལན་ནི་དེས་ཆོག་ཙམ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྤང་ཆེན་ལ་
 ལག་ལྡན་གྱི་སྤྱི་མ་བཤད་པའི་ཆོ་ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཤད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལག་པ་དང་ལྡན་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་འཇུག་ཏུ་མེད་པ་ནི་བཤད་འཇུག་སྤྱི་མ་གསུམ་པའི་རྣམ་
 གཞན་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡང་ན་ཆུ་བོའི་རྒྱབས་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་སེམས་བྱུང་
 ངོ་། །སྤྱིའི་བརྩུ་བ་ནི། ཀྱན་འགོ་ལྡེ་ལ། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྤྱར་བཤད་ཐེན་ལ། སེམས་པའི་
 ངོ་བོ་ནི་སེམས་ལྷལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་
 པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སྟེ། འདི་དང་སེམས་པའི་བྱེད་པར་ནི་རྒྱལ་པོ་གདན་ལས་བཞེངས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། སྤྱི་མོས་ཆལ་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་བཞེད་དོ། །རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་ནས་ལྷལ་གྱི་
 འགྱུར་བ་ཡོངས་སྤྱི་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ལྷལ་ངེས་ལྟ་ནི། འདུན་པ་ནི་འདོད་པའི་དངོས་
 པོ་ལ་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །མོས་པ་ནི་དེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྗེ་ལྟར་ངེས་པ་
 བཞེན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་། དན་པ་ནི་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་མེད་པའི་
 སེམས་བྱུང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་བྱུང་། ཤེས་རབ་ནི་བརྟགས་

བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། དགོ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ། དད་པ་ནི་
 དུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་བཤམ་དང་བཤམ་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་། རོ་ཆ་ཡོད་པ་ནི་
 བདག་ཉིད་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པའི་སེམས་བྱུང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་
 འཛེམ་པའི་སེམས་བྱུང་། མ་ཆགས་པ་ནི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཡོ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་
 སེམས་བྱུང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱིས་གཞིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་
 སེམས་པ་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་། གཏི་མུག་མེད་པ་ནི་སྤྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་གནས་ལུགས་
 ཞེས་ཞིང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་སེམས་བྱུང་། བཙུན་འབྲུག་ནི་དགོ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྦྱོར་བའི་སེམས་
 བྱུང་། ཞེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྒྱུན་གཅོད་པ་ལ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་
 རུང་བའི་སེམས་བྱུང་། བག་ཡོད་པ་ནི་དུག་གསུམ་མེད་པ་བཙུན་འབྲུག་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དགོ་
 བའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་བསྐྱང་བའི་སེམས་བྱུང་།
 བཏང་སྒྲོམས་ནི་དུག་གསུམ་མེད་པ་བཙུན་འབྲུག་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་སེམས་རྣལ་ཏུ་འདུག་པའི་
 སེམས་བྱུང་། རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྤྱིང་རྩེ་བའི་སེམས་བྱུང་། ཅ་ཉོན་
 དུག་ལ། འདོད་ཆགས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་རྩེས་སུ་ཆགས་པའོ། །ཁོང་ཁོ་བ་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་
 ཀྱི་གཞིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་བྱུང་། ང་རྒྱལ་ནི་འཇིག་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་ཁེངས་པའི་སེམས་བྱུང་། མ་རིག་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཞེས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཐེ་ཆོམ་ནི་
 བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་སེམས་བྱུང་། འདི་གཉིས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་
 པ་ནི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པ་བཞི་ཆར་མཐུན་ཅིང་། ཐེ་ཆོམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉོན་ཐོས་དག་བཙུན་
 པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྒྲོག་བྱུང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པ་དང་། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ལ་རྒྱབ་ན་མེ་ཡོད་

མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་ལ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གྱེ་
 ཟག་མཐོང་སྤང་གིས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཕྱང་རིག་གང་ལ་ཡང་མ་དབྱེད་པར་ཟད་དོ། །ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་
 རོ། །དབྱེན་ལྟ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་པའི་སེམས་བྱུང་། མཐར་འཇིག་གྱི་ལྟ་བུ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་པར་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་པའི་སེམས་བྱུང་། ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཇིག་པ་ནི། ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་པའི་གནས་ལ་
 མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་པའི་སེམས་བྱུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཇིག་པ་
 ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དེའི་གནས་ལ་འདག་གྲོལ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་པའི་སེམས་
 བྱུང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་པལ་ཆར་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བསྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སེམས་བྱུང་རོ། །ཉེ་ཉོན་ལ་
 བཅུ་ཆོན་གཉིས་ལས། བཅུ་ཆོན་དང་པོ་ལ། ཁྲོ་བ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
 རས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་བྱུང་། འཁོན་དུ་འཇིག་པ་ནི་ཁྲོ་བའི་འོག་ཏུ་ཤར་གཉེར་བའི་བསམ་པ་མི་
 བཏང་བའི་སེམས་བྱུང་། འཆབ་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མཐུད་པའི་སེམས་བྱུང་།
 འཆོག་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་དུ་འཇིག་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
 རས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་བྱུང་། སྤག་དོག་ནི་ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པའི་བྱེད་པར་ལ་མི་བཟོད་པའི་སེམས་བྱུང་། སེར་སྣ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡོ་བྱད་རྣམས་
 ལ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འཇིག་པའི་སེམས་བྱུང་རོ། །སྤྱི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གང་རུང་གི་ཆར་
 གཏོགས་པ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་སེམས་བྱུང་། གཡོ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གང་
 རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་། རྒྱགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་
 གཏོགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བའི་སེམས་བྱུང་། རྣམ་པར་

འཆེ་བ་ནི་ཁོང་ཁོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟིང་བཅེ་བ་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བཙུ་ཚན་གཉིས་པ་ལ། རོ་
 ཚ་མེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ལས་མི་འཛེམ་པའི་
 སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་གཞན་ལས་
 མི་འཛེམ་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །སྤྲུགས་པ་ནི་གཏི་ཐུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ལས་སྤྲུ་མི་རུང་བའི་
 སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཁྲོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སྤྲུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་རྒྱག་པའི་
 སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །མ་དད་པ་ནི་གཏི་ཐུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་དགོ་བའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའམ་མ་དང་བའམ་མི་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ལེ་ལོ་ནི་གཏི་ཐུག་གི་ཆར་
 གཏོགས་པ་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་མི་སྒྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བག་མེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་གང་
 རུང་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྒྲོ་མ་ཞིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ལས་སེམས་མི་བསྐྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བརྗེད་ངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
 དན་པའོ། །ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །རྣམ་པར་
 གཡེང་བ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །གཞན་
 འགྱུར་བཞི་ལས་གཉིད་ནི་གཏི་ཐུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ལ་གཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་སྤྱད་པའི་
 སེམས་བྱུང་ངོ་། །འགྲོད་པ་ནི་གཏི་ཐུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་བྱས་པ་
 ལ་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་གཅགས་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །རྟོག་པ་ནི་སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཅིང་པོར་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དཔྱོད་པ་ནི་སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་མོར་
 སོ་སོར་རྟོག་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དེས་ན་གཞུང་ལུགས་འདིར་རྩ་ལ་རྩ་རྒྱུ་ལས་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་
 འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་རྣམས་ལ་སེམས་བྱུང་སོ་སོར་འཛོག་པར་སྤང་བས་སེམས་ལས་རྗེས་
 གཞན་དུ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཛོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། སྒྲོམ་ལ། སྒྲེ་

ཚན་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་དང་། །ཁམས་དང་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །གང་གི་འཁོར་དུ་སྤྱུང་བ་དང་། །མཚུངས་པ་
 འདྲ་བའི་ཐ་དད་དང་། །ཐ་དད་འདྲ་བའི་མཚུངས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་དོན་འདི་བསྟུས། །ཞེས་པ་སྟེ།
 དང་པོ་སྡེ་ཚན་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་ལ། དེས་པའི་སྡེ་ཚན་ལ། མ་དེས་པའི་སྡེ་ཚན་གཅིག་དང་དུག་ལས།
 དང་པོ་དེས་པའི་སྡེ་ཚན་ལ་ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་སྟེང་ནས་ཅིས་ན་རྟོགས་སྟེ་བས་ཀུན་
 འགྲོ་ལྟ་དང་། ཡུལ་དེས་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ནི་གཙོ་བོར་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་ས་
 མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུལ་བ་དང་། །འདུན་དང་རིག་དང་སྒྲོ་བློས་
 རྒྱ། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་བ་
 བཅུ་གཅིག་ལས་གཉི་ལྷག་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཅུ་ནི་དགོ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་
 བས་དགོ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤྱུངས། །བཏང་སྟོམས་ངོ་ཆ་ཤེས་ཁྲིལ་
 ཡོད། །རྩ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་འཆོ་དང་། །བརྩོན་འབྲུས་རྟག་ཏུ་དགོ་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །རྩ་ཉོན་གྱི་ནང་
 ནས་མ་རིག་པ་དང་། །ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཆེན་འོག་མའི་ནང་ནས་རྒྱགས་པ་སོགས་ལྟ་སྟེ་དུག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་
 དང་། །མ་དད་པ་དང་རྒྱགས་དང་གློད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །བཅུ་ཆེན་འོག་
 མའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་དགོ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་མི་དགོ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 མི་དགོ་ལ་ནི་ཁྲིལ་མེད་དང་། །ངོ་ཆ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཆེན་དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ཅན་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། །སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ཡིན་པས་
 ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ས་མང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁོ་བ་དང་། །འཁོར་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་ནི། །ཕྱག་དོག་
 འཆིག་འཆབ་སེར་སྤྲ་དང་། །སྤྲ་དང་རྒྱགས་དང་རྣམ་འཆོ་ནི། །ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ས་པ་རྣམས། །ཞེས་
 སོ། །འོ་ན་ཀུན་བདུས་སུ། །ཁོང་ཁོ་སོགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ་མ་རིག་པ་ཅན་དང་

མཚུངས་པར་ལྟན་ན་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། ལུགས་འདི་ལ་སྡེ་
 ཚན་བྱུག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་རྩལ་སོ་སོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་ཆར་གཏོགས་སུ་མི་
 བཞེད་དེ། ཆར་གཏོགས་ཡིན་ན་ཆ་ཅན་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་མེད་པས་འདིར་མི་བགྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན་གཏི་མུག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མི་བགྱང་བ་བཞིན་ཏེ། གཞུང་
 ལུགས་སོ་སོའི་དགོངས་པ་མ་འདྲེས་པར་འཆད་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་སྡེ་ཚན་ནི། མ་
 དེག་པ་དང་། ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པའི་ཅ་ཉོན་གཞན་བཞི་དང་གཞན་འགྱུར་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
 སེམས་བྱུང་རྩལ་ཡོད་བཞི་བཅུ་ཞེ་བྱུག་ཡིན་ལ། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། ཅ་ཉོན་གྱི་ནང་ནས་ལྟ་བུ་དང་། ཉེ་
 ཉོན་བཅུ་ཚན་འོག་མའི་ནང་ནས་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་སུ་འདུ། བརྒྱད་ངས་པ་ནི་བྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་བྲན་པའི་རྩལ་སུ་འདུ། རྣམ་
 གཡེང་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སུ་འདུ་བས་གཙོ་སེམས་གང་གི་
 འཁོར་དུ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཞེས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་
 རོ། །འདིར་ཡང་གོ་རིམ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་དང་པོར་བསྟན། དེ་ནས་
 མཆོད་པར་འོས་པ་ཡིན་པས་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་བསྟན། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
 བས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་བ་བསྟན། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མི་དགེ་བའི་ས་
 མང་པོ་བ་བསྟན། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཚུང་དུ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་འི་ས་པ་བསྟན། དེ་ལྟར་ངེས་
 པའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་ཐོན་ནས། མ་ངེས་པའི་སྡེ་ཚན་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་ན་གོ་རིམ་ལེགས་པར་བྱུང་ཅིང་སྤར་
 གྱི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་པན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁམས་དང་ས་ལ་བརྟེན་པའི་གང་གི་
 འཁོར་དུ་གང་འགྱུར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་ལས། དགེ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བཅུ་ཚན་

དང་པོ་གཉིས། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། གནས་སྐབས་ལ་ལར་མི་དག་
 བ་བྱས་པ་ལ་འགྱུར་བ་དང་། དག་བ་མ་བྱས་པ་ལ་འགྱུར་བའི་ཆེ་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་
 འབྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་དག་བའི་སེམས་ལ་ནི། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 ཉི་ཤུ་གཉིས། ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བསྐྱེད། ཞེས་སོ། མི་དག་བའི་སེམས་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མ་
 འདྲེས་པ་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་བརྩ་ཆེན་དང་སོ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་དུག་མི་
 དག་བའི་ས་མང་གཉིས། རྟོགས་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་ལ། ལྟ་བ་བྱི་མ་གསུམ་སོ་གང་རུང་དང་ལྡན་
 པ་ལ་ཉི་ཤུ་སོ་དེ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། ལྟ་བ་ལྟག་པས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གྱི་
 ས་མང་སོ་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྣམ་སྲུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་མི་དག་བའི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་
 ཁྱོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཆོམ་བཞི་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁྱོ་བ་སོགས་ཉི་ཉོན་བརྩ་ཆེན་དང་སོ་གང་རུང་དང་
 ལྡན་པ་དང་། མི་དག་བ་མ་བྱས་པ་དང་། དག་བ་བྱས་པ་ལ་འགྱུར་བའི་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆེ་སྒར་གྱི་
 ཉི་ཤུ་དང་། རང་རང་བསྐྱེད་པས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་དང་ལྡན་ཏེ། མི་དག་བ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། ལྟ་དང་ལྡན་ལ་
 ཉི་ཤུ་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁྱོ་སོགས་དང་། འགྱུར་བ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག ཁེས་སོ། འདོད་པའི་
 བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་ནི་འདྲིག་མཐར་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ནི་སེམས་གྱི་ས་མང་བརྩ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་དུག་ རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་བཙོ་བརྒྱད་འབྱུང་ཞིང་།
 ལྟ་བ་ལྟག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་སྒར་བཞིན་ནོ། ལམ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་ལ་སེམས་གྱི་
 ས་མང་བརྩ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་བརྩ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། བསྐྱེད་པས་ལ་བཙོ་བརྒྱད་ལུང་མ་
 བསྐྱེད། གཞན་ལ་བརྩ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། ཁེས་སོ། གཉིད་ནི་དག་སོགས་གསུམ་ཆར་ལ་མི་འགལ་
 བས་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལྟག་སོར་ལྡན་ཏེ། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར། གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་
 བསྐྱེད་ནོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་སོ་ན་ཇི་སྐད་

བཤད་པ་དེ་དག་ལས་འགྱུར་གཉིད་གཉིས་དང་། ཁྱོ་སོགས་བརྩ་ལ་གཡོ་སྤྱ་རྒྱགས་གསུམ་མ་གཏོགས་
 གཞན་བདུན་དང་། ཁོང་ཁྱོ་དང་། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཉིས་པོ་རྣམས་མེད་ཅིང་གཞན་སྤྲ་མ་དང་འབྲེལ་
 བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དེའི་སྤྱིང་དུ་རྟོག་པ་ཡང་མེད། གཉིས་པ་ན་དཔྱོད་པ་དང་གཡོ་སྤྱ་གཉིས་ཀྱང་
 མེད་ཅིང་གཞན་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་དང་འབྲེལ་སྟེ། དེ་ལས་འགྱུར་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་
 དག་ན་མེད། །རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན། །དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་
 པ་མཚུངས་པ་འབྲེལ་བའི་ཐ་དད་ནི། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པའི་བྱུང་པར་སྤྲ་མ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་
 ཏན་ཅན་ལ་མ་གུས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀྱན་བཏུས་སུ་
 གསུངས་པའི་གཉིས་ཀ་ཡང་འདིའི་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དགའ་བ་དང་གུས་པའི་བྱུང་པར་ནི་སྤྲ་མ་ནི་
 དད་པ་དང་ཕྱི་མ་ནི་རོ་ཆ་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །འབྲེལ་པར་དགའ་བ་དང་དད་པ་ལ་སྤྱ་བཞི་བཤད་དོ། །རྟོག་
 དང་དཔྱོད་པའི་བྱུང་པར་ནི་སེམས་ཅིང་བ་དང་། སེམས་ཞིབ་པའོ། །ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པའི་བྱུང་པར་ནི་
 པ་རོལ་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་དང་། པ་རོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་སྟོན་ནས་
 སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ། །བཞི་པ་ཐ་དད་འབྲེལ་བའི་མཚུངས་པ་ནི། གསུང་རབ་ལས། སེམས་དང་
 ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་གཅིག་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དུག་ཆར་འབྱེད་པས་ན་སེམས།
 ཤེས་པས་ན་ཡིད། རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་ཞེས་པ་དང་། རྟེན་བཅས་དང་། དམིགས་བཅས་དང་། རྣམ་བཅས་དང་། མཚུངས་པར་
 ལྡན་པ་སྤྲ་པོ་ཡང་དོན་གཅིག་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་
 པའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་སྤྲ་སྟེ། རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། དུས་དང་། རྩིས་མཚུངས་པར་ལྡན་
 པ་ཡིན་ལ་དང་པོ་བཞི་པོ་ནི་མདོན་པ་གོང་མར་གསུངས་པ་དང་པལ་ཆེར་མཚུངས་ཤིང་། ཕྱི་མ་ནི་གཏན་
 མི་འབྲས་སྟེ། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་རྩིས་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་རྩིས་རེ་རེ་བར་

མཚུངས་པར་རྫས་མཚུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ནི་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་
 རྫས་མཚུངས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་དོན་ལ་གནས་ཏེ། རྟེན་མཚུངས་ཀྱི་དོན་རྟེན་གཅིག་ལ་
 བརྟེན་པ་སོགས་མཚུངས་པ་བཞི་པོ་གཅིག་པའི་དོན་ལ་བཤད་ན་རྫས་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ཡང་རྫས་གཅིག་པ་
 ལས་འོས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བཤད་ཅིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 འདུ་བྱེད་ལ་སྒྲོམ་ནི། བཏགས་པར་ཡོད་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་། །རྫས་སུ་ཡོད་པའི་འདོད་ཚུལ་
 དང་། །རིགས་པའི་གཞུང་ལ་དོགས་གཅོད་པ། །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དོན་འདི་བསྟུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་
 བོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། འདི་ལ་ངོ་བོ་དང་། གངས་དང་གོ་
 རིམ་དབྱེད་པ་དང་། དབྱེ་བའི་སྒྲོམ་ཆོག་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་
 གཟུགས་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་གསུམ་ལས་རྫས་གཞན་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྫས་བྱུང་ཏུ་འདོད་པ་
 ནི་མི་འཐད་དེ། གསུམ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། འདུས་བྱས་དང་དེའི་མི་
 ཏྲག་པ་རྫས་གཞན་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཏྲག་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། རྫས་ཡོད་ཡིན་ན་ཆོས་གཞན་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་དེ་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་གཅིག་དགོས་པ་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་སྒོ་ཡུལ་དུ་མ་
 བྱས་པར་འདི་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར། ཡང་མདོ་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་གཞན་ཁ་ཅིག
 མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དེ། ལུང་ནི་ས་བཙོ་ལྷ་པ་ནས། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་འདི་དག་ནི། གཟུགས།
 སེམས། སེམས་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ལ་ཆོས་དེ་དག་ལ་བཏགས་པར་ཡོད་
 པའོ། །ཞེས་དང་། རིག་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཅན་དེ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་སྟེ། །དེ་ལ་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་དེ། ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་མེད་
 དགག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་རྫས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་རམ། མཆན་ཉིད་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན།

གུན་གཞིའི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ཡང་མེད་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གུན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལས་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་
 གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན་ཏྲགས་མ་བྱལ་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་
 ཅན་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛོག་པ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། འདུས་
 བྱས་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་གཟུགས། སེམས། སེམས་བྱུང་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ལྟན་པ་སྟེ།
 རིམ་པ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་དང་། སྤང་བོ་གཞན་ནམས་གཙུག་པའོ། །རྗེས་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་
 གཉིས་གྱི་ནང་ནས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་
 འདི་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཅན་དེ་
 རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆོ། གནས་སྐབས་དེ་ཡང་དེས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིར་
 ཐོབ་པ་ནས་སོ་སོ་སྤྱོད་བོ་ཉིད་གྱི་བར་བཅུ་བཞི་དང་། འཇུག་པ་སོགས་ཆ་མཐུན་དགུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་
 གསུངས་པ་ལ། དཔངས་ལོ་ཆེན་པོས། འདི་དག་གི་གངས་དང་གོ་རིམ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཅམ་ལས་མེད་དེ།
 ཡུལ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་དང་། སྤང་བོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤྱོད་མཆེད་སོ་སོར་དམིགས་པ་དང་། མ་ཆོགས་
 པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་མཐོང་ཞིང་། གནས་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོར། མི་ལྟན་
 པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱ་བཀའ་སྒྲུལ་པ་དང་། སྤང་བོ་ལྔ་པ་དང་། མཛོད་འབྲེལ་སོགས་སུ་གངས་དང་གོ་རིམ་
 འདི་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་འདིར་འབྱུང་བའི་ཉེར་གསུམ་ལ་སྤྱོད་
 རབས་པ་ནམས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ནམ་པ་བརྒྱད་དུ་གངས་ངེས་པར་བཞེད་དེ། འཕེལ་འགྲིབ་ལ་
 བཏགས་པའི་ཐོབ་པ། འགགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ། གནས་
 པ་ལ་བཏགས་པའི་སྒོ་གཤམ་འབྲེལ་བཏགས་པའི་རིས་མཐུན། མཚན་ཉིད་ལ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་སོགས་བཞི།
 ཐ་སྙད་ལ་བཏགས་པའི་ཆོགས་གསུམ། མ་ཐོབ་པ་ལ་བཏགས་པའི་སོ་སོའི་སྤྱོད་བོ་ཉིད། རྒྱ་འབྲས་གྱི་
 གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཆ་མཐུན་དགུ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོབ་དང་སྟོམས་འཇུག་ནམ་

གཉིས་དང་། །འདུཤེས་མེད་པ་སློག་རིས་མཐུན། །མཆོན་ཉིད་བཞི་དང་མིང་སོགས་གསུམ། །སོ་སྟེ་
 འཇུག་དང་སོ་སོར་ངེས། །འབྱོར་འབྲེལ་མཐུགས་དང་གོ་རིམ་དུས། །ཡུལ་དང་གངས་དང་ཆོགས་
 པའོ། །བཞི་པ་ལ། ཐོབ་པ་ནི་དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་
 བྱེད། དབྱེ་ན་སྦྱར་ཐོབ་པ་དང་། སྤར་མེད་གསར་དུ་ཉིད་པ་དང་། རྒྱན་ལྡན་པ་སྟེ་རྣམ་གངས་ཀྱི་སྟོན་ས་
 གསུམ་མོ། །འགྲིབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། འཕེལ་བའི་ཆེ་ཆེན་པོ་ལྡན་ཅིང་
 འགྲིབ་པའི་ཆེ་ཆུང་དུ་ལྡན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་འབྲེལ་བར་བཤད་དོ། །འདུཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ནི་
 འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འདུཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཆོགས་དུག་འཁོར་དང་བཅས་
 བཀག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ནི་ནི་བར་གནས་པའི་
 འདུཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་
 བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །འདུཤེས་མེད་པ་པ་ནི་འདུཤེས་མེད་པའི་ལྟེ་རྒྱད་ཀྱི་ཆོགས་དུག་འཁོར་
 བཅས་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །སློག་གི་དབང་པོ་ནི་རིས་མཐུན་པར་སྟོན་
 གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་པ་གནས་པའི་དུས་ངེས་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །རིས་མཐུན་པ་ནི་སེམས་
 ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེར་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གི་ལུས་འབྲེལ་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །སྟེ་བ་ནི་
 རིས་མཐུན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྤར་མ་བྱུང་བ་ལ་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཀ་བ་
 ནི་རིས་མཐུན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །གནས་པ་ནི་
 རིས་མཐུན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་མི་འཇིག་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་རིས་
 མཐུན་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་འཇིག་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དེ། གཞུང་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཞི་པོ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པར་སྤང་

ཞིང་། མི་རྟག་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པ་ལ་མི་འདོད་པར་རྒྱན་འདིག་པ་ལ་འདོད་དོ། །མིང་གི་
 ཆོག་ས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཆོག་གི་ཆོག་ས་ནི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཡི་གེའི་ཆོག་ས་ནི་དེ་གཉིས་
 ཀའི་གནས་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་
 པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་མཛོད་ལས་མ་ཐོབ་པའི་ནང་ཆོན་དུ་བྱས་ནས་
 འཕགས་ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམས་བྱུང་པ་ལ་འདོད་ལ། སོ་སྐྱེའི་གང་ཟག་ལ་འབྱུང་པར་མི་
 བྱ་སྟེ། མཛོད་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཆར་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདི་ཕྱང་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདུག་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །འབྱོར་འབྲེལ་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མཐོགས་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐུར་བར་བྱང་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་
 བྱེད་དོ། །གོ་རིམ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དུས་ནི་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཡུལ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ན་རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །གངས་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ལ་
 བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཆོག་ས་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་འདུས་པ་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་
 དོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། མཛོད་ལས། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་
 ཤེས་མེད་སྟོམས་འདུག་དག་དང་། །སྟོག་དང་མཆོན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །མིང་གི་ཆོག་ས་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་། །ཞེས་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ཐོབ་པ་ནི། རང་གི་རྒྱད་དུ་གཏོགས་
 པའམ་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་འགོག་པ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྟན་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་ཉི་དཔེར་
 ན་བ་སྐང་ལ་ཁལ་ལྟན་པར་བྱེད་པའི་ཐག་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་ན་མ་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ལས་

གསར་དུ་རྟེན་པ་དང་། ཐོབ་ཟེན་རྒྱན་ལྡན་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་སོ། །ཐོབ་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ།
 ཆོས་གང་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དེ་མི་ལྡན་པའི་ཆེ་མ་ཐོབ་པ་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། ཐོབ་པ་རྫས་གྲུབ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་
 བྲིས་པས་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་ན་རེ། མདོ་ལས། དེ་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་སྐྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐོབ་ལ་
 གྲུན་ཏུ་ལྡན་པས་ན་ཡན་ལག་ལྔ་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་རྫས་གྲུབ་
 ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། དགོ་སྟོང་དག་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་
 ལྡན་པ། ཞེས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེར་ནི་དབང་བ་ཉིད་ལ་ལྡན་པའི་སྤྲར་གསུངས་སོ་ཞེ་
 བ། འོ་ན་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་གྲུན་ཏུ་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པ་རྫས་གྲུབ་པ་ཡོད་ཅིང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་
 པ་ལ་ལྡན་པ་རྫས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པའི་བྱུང་པར་གང་གིས་འབྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྡན་པ་རྫས་གཞན་
 པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་མ་དམིགས་ཤིང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བྱ་བའི་སྟོ་
 རས་ཀྱང་མ་དམིགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེ་
 བ། འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་
 མཛོད་འབྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་མཐུག་ཏུ། དེ་ལྟར་ན་ལྡན་པ་འདི་དང་དེ་འགོག་པ་མི་ལྡན་པ་ནི་
 རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་གྱི་རྫས་ཀྱི་ཆོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ན་རེ།
 འདི་གཉིས་ཀ་རྫས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཛོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་ནི་སྤར་གྱི་རིས་མཐུན་པ་དང་། རྫས་སྤྲོ་བ་མ་
 གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་པ་འདྲ་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྫས་ནི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་འདིའི་མིང་རིས་མཐུན་པ་ཞེས་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷག་མ་བཅུ་པོའི་ངོ་བོ་ནི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་པའི་
 ཚབ་ཏུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཞེས་སྒྱུར་བ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲ་མ་དང་འབྲེལ། །གསུམ་པ་རིག་པའི་གཞུང་
 ལུགས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། འོ་ན་ཚད་མ་སྤྱི་བའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རི་ལྟར་
 ཁས་ཁྲུངས་སྟུང་ན། གྲེ་བྲག་སྤྱི་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་བྱུང་དང་། མདོན་པ་སྤྱི་བའི་མདོ་སྤྱི་བའི་ལུགས་ཀྱི་
 བཏགས་ཡོད་གཉིས་ཀ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཚད་མ་སྤྱི་བའི་མདོ་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
 དོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པའི་རྣམ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤྱི་བའི་བྱས་མི་ཏྲག་ལྟ་བུ་གང་དུ་ཁས་ལེན་ཅེ་ན། གྲེ་བྲག་སྤྱི་བས་
 སྤྱི་བའི་ལས་རྣམས་གཞན་དང་། མདོན་པ་སྤྱི་བའི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འདུས་བྱས་སྤྱི་
 ཁས་ལེན་གྱང་། ཚད་མ་སྤྱི་བའི་མདོ་སྤྱི་བའི་དོན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་བའི་བྱས་མི་ཏྲག་ནི་སྤྱི་བའི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 དང་། སེམས་ཅམ་བྱས་མི་ཏྲག་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་སྤྱི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་བྱུང་བར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་སྤྱི་བའི་སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་རྣམ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཅིང་།
 དོན་ཤེས་གང་གི་ཡང་རྣམ་སྤྱི་མི་འདོད་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་ནི་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་
 དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ན་ཕྱང་པོའི་ཁོངས་སྤྱི་བའི་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་
 སྤྱི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་
 རབ་ལས། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་དོན་གསང་ལས། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པར་འདི་གསུམ་ཆར་རྣམས་ཤེས་བྱུག་པོ་ཁོ་ནའི་མིང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་ཆོག་གི་དབྱེ་བས། འབྱེད་
 པས་སམ་བསགས་པས་ན་སེམས་དང་། ཤེས་པས་ན་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་ཤེས་
 སོ། །དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས། མ་འོངས་པ་སེམས་དང་འདས་པ་ཡིད་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་ཤེས་

སོ། །བསྟན་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཁམས་བསྟན་པ་ན་སེམས་གྱི་ཁམས་བདུན་ཞེས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པ་
 ན་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་དང་། སྤང་པོ་བསྟན་པ་ན་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤང་པོ་ཞེས་སོ། །བྱེད་པའི་བྲེ་བྲག་གིས།
 རིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་གཅིག་ཕྱར་རྒྱ། །གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། རིང་དུ་འགྲོ་
 བས་ན་སེམས་དང་། ཆོས་རྣམས་སྡོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་ཡིད་དང་། འདུ་
 བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བས་རྣམ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཤད་
 རོ། །ཐེག་ཆེན་པས་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་། གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་
 གྲངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསུམ་ཆར་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཅར་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་བག་ཆགས་བསགས་པས་སེམས། རྟོན་ལ་སེམས་པས་སེམས། དམིགས་པ་
 ལྷ་ཆོགས་པ་རིག་པས་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ཀུན་གཞི། གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད། གསུམ་པ་ཆོགས་བྲུག་
 གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཡིད་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་ཡིད་དང་། རང་གི་དམིགས་པ་རྟོགས་པས་ཡིད་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཅར་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པས་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཅར་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྟོན་ནི།
 སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་སྟེ་བག་ཆགས་བསགས་པ་དང་། ལྷ་ཆོགས་པ་དང་། རྟོན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདི་གསུམ་ཆར་ཀུན་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཆར་གི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཉོན་ཡིད་ལ་རྟོན་ལ་སེམས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་ཆོགས་པ་དང་། བག་ཆགས་བསགས་པ་མེད། ཆོགས་
 བྲུག་ལ་ལྷ་ཆོགས་པ་དང་། རྟོན་ལ་སེམས་པ་ཡོད་ཀྱང་བག་ཆགས་བསགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ། དུས་རྟག་ཏུ་བདག་གི་རྣམ་པར་རྫོམ་སེམས་པས་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་དང་། ལྷ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་ཏུ་
 རྫོམ་པ་ཅམ་ཡང་མེད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་ཏུ་རྫོམ་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དུས་རྟག་ཏུ་བདག་ཏུ་རྫོམ་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོག་པ་ཉེ། དམིགས་པ་སྣ་ཆོག་པ་གསལ་བར་རིག་པས་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོག་པ་ཉེ་གྲས་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་
 གཞི་ལ་དམིགས་པ་སྣ་ཆོག་པ་རིག་པ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བ་མེད། ཉོན་ཡིད་ལ་གསལ་བར་རིག་པ་ཡོད་ཀྱང་
 དམིགས་པ་སྣ་ཆོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲིར་ནི་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་གཟུང་
 བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཀུན་གཞི་བཤད་པ།
 ཡིད་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ། རྣམ་ཤེས་ཆོག་པ་ཉེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོན་ནི། རང་བཞིན་མཆོན་
 ཉིད་དམིགས་རྣམ་དང་། །མཚུངས་ལྡན་འདུག་ལྟོག་དབྱེ་བ་དང་། །རྣམ་གྲངས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་བྱེད་དེ། །བཅུ་
 གཅིག་སྟོན་པ་ལེགས་པར་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་རང་བཞིན་ནི། གསུང་རབ་
 ལས་ཆོས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། མ་བསྐྱིབས་ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པ་བཞི་གསུངས་ལས། འདི་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་དགེ་མི་
 ཉོན་མོངས་པ་སྟོབྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་མ་ཅན་དུ་མ་བསྐྱིབས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་དགེ་མི་
 དགེའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། འདིའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་རི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་
 པ་དང་། རྒྱ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པས་དེས་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལ་

བཏེན་ནས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཚུལ་བཤད་པ། མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ། མཚན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གསང་དུ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་སྤྱི་ཡི་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆ་
 ཡི་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ཡི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །བཤད་སྒྲུང་དུ་ས་བོན་ཅམ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མ་བྱུང་
 བ་དང་པོ་དང་། རྣམ་པ་བྱུང་བ་གཉིས་པ་དང་། ཐེག་བསྟུས་ཉིད་དུ། འདུག་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་སྐྱེད་པ་དེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་པར་བཤད་དེ། ཆོས་རྣམས་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ལས། །བྱུང་སྟེ་དེ་
 དག་ཉིད་ལས་དེ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཉིད་
 རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཉིད་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་
 རིག་པར་ལྡན་པ་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་སུ། མདོར་བསྟུན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་
 སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པར། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 ནི། །རྣམ་སྤྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བག་ཆགས་བསྐྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
 བས་གྲང་མཚོན་རྣམས་ལ། འཁོར་བ་དང་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་ཉེན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་ཞེས་བས་གྲང་
 མཚོན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་སྤྲོན་གྱི་ཐག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་། རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ལྷོག་པ་ནས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆར་འཛོག་གོ། །དེའི་ཆོས་ནི། རྣམ་སྤྲིན་ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་ཆོས། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ལུང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་པས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
 པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བར་འགྱུར་ན་ནི་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 ལས་དགོ་མི་དགོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱད་པ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ཡང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་ན་རྒྱད་གཅིག་ལ་འགོ་བ་

ཏུ་མར་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྟོང་བར་འགྱུར་
 བའི་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྒྲིབ་ནམ་སྟོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆོར་
 བ་ཡིན་པས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀུན་གཞིའི་
 འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟོན་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལས་
 དགེ་མི་དགེ་བྱས་པའི་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་བྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་སྟོན་ན་གང་ཟག་གཞན་དང་སྐྱུ་མོང་བར་
 ཐལ་བ་ལས་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་
 པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་གི་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྟོན་ན་ལས་བྱས་པ་
 རྒྱུད་ཐོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། འོ་ན་གང་ཟག་འགལ་ཞིག་གི་བའི་ཆེ་རྗེས་ན་
 ཡོད་པའི་གསོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་ལས་དགེ་མི་དགེ་བྱས་པའི་ནམ་སྟོན་གཤེན་པོ་དེ་ལ་སྟོན་ནམ་མི་སྟོན།
 སྟོན་ན་བྱས་པ་རྒྱུད་ཐོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར། མི་སྟོན་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
 མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་སྤྱར་བས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོན་པས་
 སྟོན་བྱི་མ་མེད་ལ། སྟོན་དང་པོ་ཡང་མེད་དེ། གསོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་རང་གི་ནམ་སྟོན་འཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་
 བྱས་པ་མིན་གྱི་གཤེན་པོ་དེས་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་བྱས་པས་རྒྱུད་ཐོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། བར་དོ་
 ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་སྟོན་གྱི་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པར་མི་ལམ་
 གྱི་ཆོད་ཅམ་ཏུ་ཤེས་པས་གསོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་དགེ་བ་བྱས་པའི་ལན་པོ་མི་ལམ་གྱི་ཆོད་ཅམ་ཏུ་བྱས་
 པས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྟོན་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་མོད། འོ་ན་ཀྱང་འདིས་གསོན་པོའི་ལས་
 གྱི་འབྲས་བྱ་གཤེན་པོས་མི་སྟོང་བའི་ལན་ཏུ་སྤྱར་བས་མདོ་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་སྟོང་མི་རུས་
 སོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པ་དགོས་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་དགོངས་ལ།

གསོན་པོས་གཤིན་པོའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ནི་འབྲུག་གྲེད་གྱི་ལས་སུ་འབྱུང་གྱི་འཕེན་གྲེད་གྱི་ལས་སུ་འབྱུང་བ་
 མི་སྤྱོད་པས་སྦྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་བོན་གྱི་ཆ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
 དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་སྦྱེད་པའི་རྣམས་པའི་བག་
 ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ས་བོན་གྱི་ཆའོ། །འདིར་རེད་མཛད་པས། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་
 གཞི་ནི་རྣམས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་
 རྣམ་སྤྱོད་གྱི་ཆ་ལས་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའི་རྒྱུན་གྲེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་སོ་སོར་དམིགས་སུ་
 མེད་ཀྱང་། མཆན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྤྲ་རབས་པ་དག་གིས་འདི་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་
 ལྡོག་པ་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་ཆ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་ཀུན་
 གཞི་ཡང་ཡིན་ལ། དམིགས་རྣམ་འཛིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་
 སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའམ། འདི་ཡང་དེ་དག་གི་རྒྱའི་དངོས་པོར་སྦྱོར་
 ཞིང་འདུ་བས་ཀུན་གཞི་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཤེས་རིག་མ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་
 རྣམ་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། ཤེས་རིག་གི་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་ཅས་པའི་དོན་
 སྦྱོར་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཤེས་རིག་ལས་གཞན་གྱི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའི་རྒྱུན་གྲེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་འགལ་
 སྟེ། རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའི་རྒྱུན་དུ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །བྱི་མ་

ལྟར་ན། བེམ་པོའི་རྩལ་སྤྱུ་གྲུབ་པ་འཕམ། ལྟར་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་སྤྱུ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
 ཆ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་ཐལ་བ་བསྒྲོག་དུ་མེད་ཅིང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་གྱི་བྲག་དུ་སྤྱོ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྟར་མིན་
 འདུ་བྱེད་རྩལ་སྤྱུ་གྲུབ་པ་ཁན་ལེན་པ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ། །ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཐེག་བསྟུས་དང་འགལ་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། རི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་
 ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱའི་རྒྱུ་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་སྟེ། རྒྱའི་རྒྱུ་གཞན་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་མས་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་
 ཆ་དང་། བྱི་མས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་བསྟན་པར་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་
 དང་། འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་ས་བོན་གྱི་ཆར་འཛོག་
 པར་དབངས་ལོ་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་འདི་ཉིད་གཞུང་གི་དོན་དུ་སྤྲང་བས་སྤྱི་རབས་པ་དག་འདི་གཉིས་ངོ་བོ་
 གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་པར་བཞེད་པ་ནི་འཐད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།
 འོ་ན་བག་ཆགས་བསྒྲོ་བའི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤྲུལ་ན། འདི་ལ་སྤྱི་སྟེ། བསྒྲོ་བའི་གཞི་དང་། སྒོ་བྱེད་དང་། བསྒྲོས་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བསྒྲོས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྟུས་ལས།
 བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒྲོ་བྱ་བ། །སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ལ། །སྒོ་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། །འདི་ནི་
 བག་ཆགས་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒོ་བྱེད་ཅེས་པ་སྤྱི་མ་བཞི་ཆར་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་ཏེ་
 བརྟན་པ་ལ་སྒོ་བར་བྱེད། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་སྒོ་བར་བྱེད། བསྒྲོ་བར་བྱ་བའམ་འོས་པ་ལ་སྒོ་བར་བྱེད།
 སྒོ་བར་བྱེད་པ་དང་རྒྱད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་སྒོ་བར་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། བསྒྲོ་བའི་གཞི་

བྱེད་ཆོས་བཞི་ལྟ་བུ་གསུངས་ལ། དོན་གསང་ལས་དེའི་སྤྱིང་དུ། གཙོ་བོའམ་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ་བྱེད་ཆོས་
 ལྷ་ལྟ་བུ་བཤད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་པ་ནི། བག་ཆགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་
 བྱེད་ཆོས་བཞི་ལྟ་བུ་གི་བསྟོ་གཞི་ལ་བསྟོས་པས་བསྟོ་གཞི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོ་བྱེད་
 ཅེས་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་བསྟོ་བར་བྱ་བའི་གཞི་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་
 དགོས་སྟེ། བག་ཆགས་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་དུས་ཕྱིས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 གཞི་དེ་རྒྱུང་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་དང་། སྤྱོད་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མེད་པ་ཡིན་ན། བསྟོས་པ་ཆུད་ཟོས་པའི་ཉེས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མེ་ཏོག་གི་རྩི་ཞིམ་པོའི་རྩི་སྟོ་བ་ན་ཏིལ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་བརྟན་པ་ཞིག་ལ་སྟོ་ཡི། རྒྱུང་
 ལ་མི་སྟོ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ཆོགས་བདུན་དང་། གཟུགས་བསྟོ་གཞི་ཡིན་པ་བསལ་ཏེ། ཆོགས་དྲུག་ནི་
 གནས་སྐབས་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་ནི་འགོག་སྟོམས་དང་། འདས་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
 ན་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་
 བྱེད་པོ་ལྟ་བུ་མེད་དུ་རྒྱུན་ཆད་པས་བསྟོ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རི་སྤྱོད་སྟོ་བྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་
 རྒྱུན་བརྟན་པ་ལ་བསྟོས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་བསྟོ་བའི་གཞི་དེ་མཐའ་གཅིག་དུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
 དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཏོག་གི་རྩི་སྟོ་བ་ན་ཏིལ་ལྟ་བུ་རྩི་མཉམ་པ་ཁོ་ན་བསྟོ་བར་བྱ་བའི་གཞི་འཐད་གྱི་
 སྟོ་ག་སྦྱེད་དང་སྦྱ་ཅི་ལྟ་བུ་ཤིན་དུ་གསལ་བ་ལ་མི་འཆགས་པ་ལྟར་འཇུག་ཤེས་དྲུག་པོ་དག་མི་དགེར་འགྱུར་
 བས་དེ་ལ་མི་བསྟོ་ཡི་ཀུན་གཞི་མཐའ་གཅིག་དུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྟོ་འོ། །འོ་ན་མེ་ལོང་
 ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་ན་དགོ་བ་ལ་ཡང་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 དུས་རིང་པོར་བག་ཆགས་བསྟོས་པ་ནམས་ལས། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་བག་ཆགས་ཉུང་བས་ཡོན་ཏན་
 དམན་པར་འགྱུར་ལ། མི་འཛོག་ན་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཛོག་
 པས་སྦྱོན་དང་པོ་མེད་ལ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོགས་རྒྱ་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་གྱི་

[illegible]

འཕྲད་དོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱོ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་དང་ལྟན་ཅིང་། བསྐྱོ་བྱ་ལས་
 ལུས་པ་རྗེས་སུ་བཞག་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། ཆོག་པ་བདུན་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པའོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞིའི་
 འཁོར་གྱི་ཀུན་འབྲེལ་ལས་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་འགོད་དམ་མི་འགོད་ཅེ་ན། དོན་གསང་དུ་སློབ་
 དཔོན་ཁ་ཅིག་དེ་རྣམས་དང་ཀུན་གཞི་པན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས་འགོད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་རྣམས་
 རྣམ་སྒྲིན་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པས་མི་གསལ་བའི་སྤྱིར་བག་ཆགས་སྐྱེད་མི་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཁོ་
 ལས་མ་ཞིའི་བར་དུ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་ཟེར་ངོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉིལ་དང་མེ་ཉོག་གི་ཞིམ་པོ་
 ལྟན་ཅིག་བཞག་སྟེ་དེ་བསྐྱོས་པས་ཉིལ་ལ་མེ་ཉོག་གི་དྲིའི་རྒྱན་ཆགས་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་དང་ཆོག་པ་བདུན་
 དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་འགགས་ལྟན་ཅིག་བྱས་པས་སྐྱོ་བྱེད་འགགས་ཀྱང་། དེ་
 དང་རིགས་འདྲའམ་རིགས་མི་འདྲའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱན་ཀུན་གཞི་ལ་རྗེས་སུ་བཞག་པ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་
 སུ། བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནི་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 སྟེ། དཔེར་ན་ཉིལ་དག་ལ་མེ་ཉོག་གིས་བསྐྱོས་པ་ཉིལ་དང་མེ་ཉོག་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་ཉིལ་
 རྣམས་དེའི་དྲི་གཞན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱོད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་
 སེམས་ནི་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་མང་དུ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་
 ཐོས་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་སེམས་ནི་དེ་རྗོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་
 འབྱུང་སྟེ། བག་ཆགས་དེས་ཡོངས་སུ་ཐེན་པས་ཆོས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཞེས་
 པ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བཟླ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ཐེག་བསྐྱུས་སུ་གསུངས་པ། སྤྱི་
 དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཉེ་དེ་རྣམ་ཀུན། །ས་པོན་

རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་འདོད། །སྐད་ཅིག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་། །དེ་ནི་རྒྱུ་ཆགས་འབྱུང་བར་འདོད། །དེས་དང་
 རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། །རང་གི་འབྲས་བུ་སྦྱབ་པ་ལོ། །ཞེས་ཏེ། ཕྱི་འཛིན་སྣ་ལུ་དང་ལྷན་ལའི་རྩ་བ་སོགས་
 སོ། །ནང་གི་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་ལོ། །མི་གསལ་བ་གཉིས་ནི་དག་མི་དག་འཕེལ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་
 ཏུ་མི་གསལ་བ་སྟེ། མ་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ལོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་ཕྱི་འཛིན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་
 ཡིན་པས་སོ། །དོན་དམ་པ་ནི་ནང་གི་སྟེ་བརྟགས་བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་པ་ནི་
 ཕྱི་ནང་གི་ས་བོན་གཉིས་ཀ་སྟེ། ཏྲག་པ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ས་བོན་དང་
 འབྲས་བུ་ཏུ་ས་མཉམ་ཏུ་གནས་པ་ལ་བཤད་དེ། སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་
 རོ། །རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་འགལ་རྒྱུ་དང་མ་འབྲུད་པ་དང་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུལོ། །ཅི་སྟེ་
 རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྱུང་ན་ཀུན་ལས་ཅིས་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། ཏུ་ས་པ་ངེས་པ་ལས་འགའ་ཁོ་ན་ལས་འགའ་འབྱུང་
 རོ། །དེས་ཀྱང་ཏྲག་ཏུ་མི་འབྱེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པས་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་རྒྱུ་ཉི་བར་མ་ངེས་པས་
 སོ། །ས་བོན་དའི་ས་བོན་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་འབྲས་བུ་སྦྱབ་པ་སྟེ། ས་བོན་དང་ས་བོན་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པས་
 སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་དང་། སྲིད་
 པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར། ལྟ་དང་མི་དང་འགྲོ་བའི་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་
 འབྱུང་བའི་ས་བོན་དང་། ཉོན་ཡིད་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་དབང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་བདག་གོ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱ་
 དང་། བསོད་ནམས་སོགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྒྱལ་ཏུ་མ་རིག་པ་ནས་ཆག་འཛིན་བར་སྦྱེ་བའི་
 རྒྱུའོ། །ཡང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་དང་། འཇིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་ལས་གྲུད་ན་རང་རྒྱུད་པའི་གཟུང་བ་ཡོད་པར་ཞེན་ཅིང་། དེ་ཤེས་པས་རྟོགས་
 པར་ཞེན་པ་སྟེ་གཟུང་བར་འཇིན་པ་དང་འཇིན་པར་འཇིན་པ་དག་སྦྱེད་པའི་ས་བོན་དང་། དེ་སྤྲུལ་ཏུ་བར་
 གསུངས་པ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཇིན་གཉིས་ཀྱི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་སྤྲ་མ་ཡི། །ཞེས་སོ། །ཡང་

རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་བག་ཆགས་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཏེ། རིམ་བཤ་མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་ཟག་
 བཅས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་གཞན་དུ་ཀྱན་གཞི་ཉིད་སྦྱོང་བའི་ས་བོན་དང་། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱིས་
 རང་དང་རིགས་འདྲ་སྦྱོང་བའི་ས་བོན་བཞག་པའོ། །ཡང་འདི་ཉིད་དུ་གནས་ངན་ལེན་ཉིད་བཞིར་ཡང་བྱེ་སྟེ་
 ཕྱིས་འཆད་དོ། །ལྷ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱུང་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱུང་བ། འཛིག་
 ཚུལ་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མི་འཐད་པ་དགག་བ། འཐད་པ་འགོད་བ། ཅོད་པ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྦྱོར་དཔོན་རྒྱུ་སོགས། སྦྱོར་བྱེད་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བསྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་རང་དང་འདྲ་
 བར་ཡོད་དེ། འདི་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགོ་མི་དགོ་བག་ཆགས་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དགོ་
 བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེ་དགོ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྟུག་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་
 དགོ་བ་ལ་ཡང་བསྒྲོག་སྟེ་སྦྱར་རོ། །ཀྱན་གཞི་དགོ་མི་དགོར་འགྱུར་ཏེ། དགོ་མི་དགོ་དང་བག་ཆགས་
 བདག་གཅིག་པས་སོ་ཞེན་ནི། དགོ་མི་དགོ་མངོན་གྱུར་དང་གཅིག་པར་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་། དགོ་མི་དགོའི་
 ས་བོན་དང་བདག་གཅིག་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། མི་དུ་བ་སྦྱོང་བའི་རྣམས་པ་དང་གཅིག་ཀྱང་དུ་བར་མི་འགྱུར་བ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོར་དཔོན་འབེན་སོགས་དེ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགོ་མི་དགོ་
 བཏགས་པ་བ་ནི། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རོ། །སྟུག་པའི་འབྲས་བུ་འཛིན་པས་དགོ་བ་
 ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་གཉིས་ལས། འཕེན་པས་འཛིན་པ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་
 ཡང་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོང་པས་འཛིན་པ་ཡིན་ན་མ་ངེས་ཏེ། བདེ་འགྲོའི་མིག་གི་
 དབང་པོ་སྤྲུམས་ཀྱང་རང་རང་རིགས་འདྲ་སྦྱོང་པས་དགོ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞོད་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཐེག་
 བསྟུས་ཀྱི་མི་གསལ་དང་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་གཉི་གར། དགོ་མི་དགོ་གཉི་གར་མི་གསལ་བ་སྟེ། ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དགོ་མི་དགོ་མཆོན་ཉིད་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་དག་གི་བར་ཆགས་ཀྱན་གཞི་དང་རྗེས་གཅིག་པས་སོ། །འདོད་ན། དེ་དག་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ་ལོ། །ཡང་བག་ཆགས་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ཐ་དད་ཏུ་ཐལ་ཏེ། ཀུན་གཞི་དང་ངོ་བོ་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྡོ་
 སེར་བཞིན་ནོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། དེའི་བག་
 ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛོག་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་
 གིས་བཞག་གྲང་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་དེ། ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་དང་རྫས་གཅིག་པས་
 སོ། །ཐེགས་བསྟུས་སོགས་སུ། བག་ཆགས་སྣ་ཆོགས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཐ་དད་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱར་འབྱར་བ་
 ཆོག་གྱུར་ཅི་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱར་བའི་རས་སྣ་ཆོགས་སུ་མི་སྣང་ཡང་ཆོན་ཀྱི་སྡོད་ཏུ་བཅུག་པ་ན་སྣ་
 ཆོགས་སྟོན་པའི་དཔེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རས་ལྟ་བུ་ཀུན་གཞི་དང་ཆོན་ལྟ་བུ་ཆོས་སྣ་ཆོགས་སྟོན་
 པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་
 སྲིན་ཡོད་པ་སྤང་བ་དང་། དགེ་བ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་མི་
 དགེའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་ལས་འབྲས་བུ་དགེ་མི་དགེ་འབྱུང་ན། རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འོ། །ཞེས་
 པ་མེད་པས་བག་ཆགས་ལས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དགེ་མི་དགེ་འབྱུང་བར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།
 བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲས་པ་ལ་དགེ་མི་དགེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་
 སུ་འཛོག་པས་སྟོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་སྦྱེད་
 པས་ན་ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྲིན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེས་བདེ་འགྲོ་འཕྲུལ་ངན་འགྲོ་སྦྱེད་མོད་ཀྱི་དེ་ཅུ་
 གྱིས་རྣམ་སྲིན་གྱི་རྒྱར་མི་འབྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞི་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་གི་སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་བཞིན་
 ནོ། །བག་ཆགས་ཀྱིས་རྣམ་སྲིན་འཕེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། འཕངས་ཐེན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྡོམ་པ་
 གསུམ་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཉིད་འཕྲུག་པོར་ལོག་པ་ན་དགེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དགེ་
 བའི་བག་ཆགས་ཅུ་ལས། གཞན་པའི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱེད་བཞག་སོགས་སུ་སྡོམ་པ་རྒྱུན་
 ཆགས་སུ་འབྱུང་བར་བཞག་པ་དང་། སྡོད་འཇུག་ཏུ། སེམས་དེ་ཡང་དག་སྦྱངས་གྱུར་པ། །དེར་ནས་བཟུང་

སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་གྱུར་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་
 མཉམ་པར་རབ་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དུས་ན་དགོ་བའི་རུས་པ་ཡོད་པ་
 ཅམ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་བཤད་སྒྱུར་དུའང་། རུས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་
 སྒྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་དུ་ན་མི་དགོ་བའི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བ་མངོན་གྱུར་དག་པོ་
 སྒྲེས་པ་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དགོ་མི་དགོ་མཆོན་ཉིད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན།
 དགོ་མི་དགོ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བག་ཆགས་དང་ཀུན་
 གཞི་རྣམས་གཅིག་ན་དེ་འདྲ་བར་ས་བོན་ཡང་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྐྱན་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལས་དེ་འདྲ་བ་
 འབྱུང་གི་དགོ་མི་དགོ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཐ་དད་ན། ས་བོན་དེ་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་
 བྱང་ཡིན་པས་རྟེན་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སེམས་བྱང་མང་པོ་ཅིག་ཅར་
 འབྱུང་ཡང་རྒྱུད་མང་པོར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། མི་འདྲ་སྟེ་སེམས་བྱང་རྣམས་ནི་སེམས་ལ་
 རག་ལས་ནས་འབྱུང་བས་སོ། །ཡང་འདྲུག་པའི་རྣམ་ཤེས་བདུན་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ཡང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་
 འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན་དེ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་རག་ལས་ཏེ་འབྱུང་བས་སོ། །ས་བོན་རྣམས་ནི་
 སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པར་རང་དབང་དུ་གནས་པའི་སྒྱིར། རྒྱུད་དུ་མར་
 གནས་པ་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ། ཐེག་བསྐྱས་སུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དག་ཅི་སོ་སོར་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་
 མ་ཡིན་པར་གནས་ཞེ་ན། དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྣམས་སུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ། དོན་གསང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། བོད་ཀྱི་བཤད་པའི་ཚུལ་
 དང་། འཐད་པའི་སྒྲིགས་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་གསང་ལས། དེ་ལྟར་གྲགས་པ་
 གཞན་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས། འབྲས་བུ་འཛིན་པ་ནི་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།

ལུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྤར་བཀག་ཟིན་ཅིང་། རྩམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་བཟོད་པ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་རྣམ་སྤྲོན་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་སྤྲོན་འཕེན་
 བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་འདོད་དེ། བག་ཆགས་དེ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་
 དགོ་བ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁམས་གོང་གི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་དགོ་བའི་བག་
 ཆགས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དགོ་ཅ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་བག་ཆགས་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །སྤྱིར་རྣམ་སྤྲོན་འབྲས་བུར་བྱས་ནས་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་མ་དེས་ཏེ། གྲུན་
 གཞི་རྣམ་སྤྲོན་ཡིན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤེམས་ཀྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བཤད་སྤྱར་དུ་མདོ་སྤེ་
 པའི་ལྟར་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། རྣམ་པ་དག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དཔེར་བྱས་
 རས་བཤད་པ་ལྟར་ན། གྲུན་གཞི་དང་བག་ཆགས་རྩམ་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད། བསྐྱོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་བཟོད་
 དུ་མེད་པར་མདོན་ཏེ། མདོ་སྤེ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་དང་རྣམ་པ་རྩམ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་བསྟན་སུ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་ཐོན་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་གྲུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དང་འོ་མ་དཔེར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡང་གྲུན་གཞིའི་སྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེ་གྲུན་གཞིའི་རྩམ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། བེམ་པོ་དང་རིག་པ་ཅི་ཡིན་
 བརྟགས་ན་མི་འཐད་པས་སོ། །ཅ་བའི་ཅོད་པའི་ལན་ནི། གྲུན་གཞི་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་ལས་དགོ་
 མི་དགོ་སྤྱ་ཆོགས་འབྱུང་བ་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ལས་ཡང་ཡང་བཤད་པས་བསལ་ལོ། །གསུམ་པ་
 འཛོག་ཚུལ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་འགོད་པ་དང་། བན་ཚུན་བཀལ་
 ལན་གྱི་ཚུལ་བཟོད་པ་དང་། འཐད་པའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་སྟེ། ཉིང་ཁོ་ན་
 གསོ་བ་དང་། གསར་ཁོ་ན་སྐྱེད་པ་དང་། ཉིང་ཡང་གསོ་ལ་གསར་ཡང་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅུན་པ་
 ཡང་དག་བདེན་ལུལ་དང་། རྩ་བ་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། བག་ཆགས་ནི་སྟོན་བྱེད་ལ་མི་སྟོས་པར་ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་སྒོ་བྱེད་ཀྱིས་གསོ་བར་ཟད་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་སྒྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེ་འོད་དང་། བཅུན་པ་དགའ་བོ་དང་། མཆོག་གི་སྒྲེ་དང་། ཉོག་གེའི་སྒྲེ་
 དང་། ལྷའི་སྒྲེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཉིལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེ་ཉོག་གི་རི་གསར་དུ་སྒོ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་
 སྒོ་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་པ་ཁོ་ན་སྒྱེད། གསོ་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་པ་ཁོ་ན་གསོ་བར་བྱེད་
 ཀྱི། སྒྲོན་གྱི་རྩིང་པ་ནི་གསོ་བ་མ་ཡིན་ནོ།ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་།
 ཆོས་སྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ས་བོན་རྩིང་པ་ཡང་གསོ་ལ་གསར་པ་ཡང་སྒྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ས་བོན་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩིང་པ་གསོ་ལ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་གསར་པ་
 ཡང་སྒྱེད་ལ་རྩིང་པ་ཡང་གསོ་འོ། །དེ་ཡང་སྒྲོན་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱེད་ལ་དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་སྒྲུ་མའི་འབྲས་བུ་སྒྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་ཆ་ནས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མའི་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་སྒོ་
 བྱེད་ནམས་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱུའི་རྒྱུན་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐུབ་ཐེན་གསོ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྒྲར་
 མེད་སྒྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན། ཐེག་བསྐྱུས་སུ། ཀྱན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ནམས་ཀྱང་ཀྱན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྒྱུན་དུ་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
 དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཉིལ་སོགས་ལ་རི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་མ་མཐོང་བས་དེས་མཆོན་པའི་དོན་མེད་
 དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་གསར་དུ་ལན་བཏབ་པ་སྒྱུན་དང་པོ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་བས་འབྲ་བའི་
 ཕྱིར་རྒྱས་གཞན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར། སྒོ་བྱེད་ནམས་རིགས་འབྲ་བའི་རོས་ནས་རྒྱུའི་རྒྱུན་
 དང་མི་འབྲ་བའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པས་སོ། །སྒྱུན་ཕྱི་མ་ཡང་མེད་དེ། སྒོག་སྒྱུ་
 དང་རྫོ་བ་སོགས་མེ་ཉོག་དང་འཕྲད་ཀྱང་རི་མི་འཛོན་པས་ཉིལ་སོགས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རི་འཛོན་པ་ཡོད་
 པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ལ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཉིལ་སོགས་མེད་ཀྱི་

འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེ་ཙམ་དུ་བྱས་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་གས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་བག་ཆགས་
 ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཀྱན་གཞི་དང་ཐད་ནས་དེ་སྤྱིད་པའི་བག་ཆགས་གསར་
 པ་བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་ཆོས་མཆོག་ཡན་ཆད་དུ་སྤྱི་མ་སྤྱོད་པའི་དེའི་
 བག་ཆགས་གསར་པ་བཞག་པ་མེད་པས་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཀྱན་
 གཞི་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བག་ཆགས་རྟིང་པ་ལས་དེ་དག་སྤྱོད་ཞེས་སྤྱོད་རོ། །དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་དང་པོ་མེད་
 དེ། ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་གཞི་ལ་ཡང་དམིགས་པས་ན་
 དེས་ཀྱན་གཞི་ལ་ཀྱན་གཞི་སྤྱི་མ་སྤྱིད་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་པས་སོ། །སྤྱི་མ་ཡང་མེད་དེ། འཕགས་པའི་
 ལམ་གྱི་རིགས་ནི་ཟག་མེད་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ངེས་པ་བསྐྱུ་བར། རྒྱ་གང་ལ་སྤྱི་བ་པ་
 གཉིས་ཀའི་ས་བོན་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་སྤང་དུ་རུང་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རིགས་དང་། གང་ལ་ཉོན་
 མོངས་པའི་ས་བོན་སྤྱབ་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང་། གང་ལ་དེ་གཉིས་
 ཀའི་ས་བོན་ཆེ་བས་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རིགས་ཆད་དུ་གསུངས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་
 དང་པོ་ལ་ནི་རྒྱའི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་ནི་བཞི་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་པའི་དོན་མིན་གྱི་སྤྱིད་པ་ལ་བསམ་
 པའོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །དེའི་ལན་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་དམིགས་པ་
 དང་རྣམ་པ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅི་སྟེ་དངོས་དམིགས་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། བརྒྱད་པའི་དམིགས་
 པ་ཀྱན་གཞི་ཡིན་པས་ཡིད་ཤེས་དེས་ཀྱན་གཞི་སྤྱིད་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་པར་རྟོག་ན་གཞན་གྱི་སེམས་
 དང་སེམས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཤེས་
 པའི་རྒྱའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བས་ན་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་སྤྱི་བ་
 པ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ནི་སྤྱི་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བསྐྱུ་བར་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་བ་པའི་ས་བོན་སྤྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་

བོན་ཟག་མེད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཟག་མེད་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྱེད་མེད་པའང་མི་རིགས་ཏེ།
 སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཀུན་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྦྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 འོན་གསང་དུ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཕྱོགས་དང་པོ་བཞག་ལ། འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་དཀའ་བས་ཕྱོགས་གསུམ་པ་རྙིང་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 གསར་བ་སྦྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་བཞག་བདེའོ། །འདི་ལ་དབངས་ལོ་ཆེན་པོས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་དང་ཟག་
 མེད་གྱི་ས་བོན་རྙིང་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཆགས་ནི་གསར་པ་འཛོག་པའོ་ཞེས་པ་ནི་
 མ་ངེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལས་བསྒྲིག་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཐོས་
 པའི་བག་ཆགས་ཚུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཞག་པ་ཕྱིས་ཐོས་པས་གསོ་བ་ན་རྒྱ་མཐུན་
 དང་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ལ་གསར་པ་གསོ་བར་བྱུང་ཅིང་། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
 ན་འགྲོ་བ་ཀུན་ཐར་པའི་རིགས་སད་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གནད་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་
 ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་འབྲུལ་པར་མངོན་ཏེ། ཐེག་བསྟན་ལས། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བོན་དུ་བཟུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 གནས་པ་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱི་གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
 གྱི། ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གསར་དུ་བཞག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་
 གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་དང་འདོད་ཚུལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཆོན་གཞི་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་ནི། མདོར་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པས་
 མི་གསལ་ཞིང་ཡུལ་སྤང་བར་རུས་ཅམ་པ། འཁོར་ཀུན་འགྲོ་ལྷ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་
 ན་ཅན། རོ་བོ་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ། དུས་འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་
 འབྱུང་བ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པར། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། རྟག་ཏུ་རེག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། རིགས་དང་

འདུཤེས་སེམས་པར་ལྟན། །དེ་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། །དེ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན། །རེག་ལ་
 སོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་ནི་རྒྱན་འབབ་ཚུ་བོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་
 བྱེ། བསྟར་བ་ལས། དེ་ལ་དམིགས་པས་འདུག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟར་ན་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདུག་སྟེ། རང་གི་ལེན་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོང་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ལོ། །དེ་ལ་རང་གི་ལེན་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་
 པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་། རྟེན་གཞི་བཅས་པའི་དབང་པོའི་གཟུགས་
 སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནས་ལོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ན་ནི་བག་ཆགས་ལེན་པ་ཁོ་ནར་བྱང་
 དོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོང་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
 ལེན་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འཇིག་རྟེན་དང་། སྟོང་གྱི་
 རྒྱན་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་དཔེར་ན་མར་མེ་འབར་བ་ནི་སྟོང་པོ་དང་། སྟུང་གྱི་རྒྱས་ནི་ནང་དུ་
 འདུག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་འོད་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ལེན་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དམིགས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྩིས་འདི་དང་འབྲེལ་བ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ།
 དམིགས་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པ་ཡིན་
 བོ། །དམིགས་པ་དེ་ནི་ཉག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལན་འགའ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དང་
 པོའི་སྐྱད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པའི་འཆོའི་བར་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་རོ་གཅིག་པ་འདུག་པར་འགྱུར་
 བོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་པ་ཡིན་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱད་ཅིག་
 པའི་རྒྱན་གྱིས་འདུག་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་འདོད་
 པའི་ཁམས་ན་ནི་རྒྱ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོར་
 གྱུར་པའི་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་

དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་ཆད་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་
 མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་སྤྱ་བའི་དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ན་ནི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་
 བའི་དམིགས་པ་ཅན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་དབྱས་མཐར། སེམས་སྤྱ་སྤྱང་བའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དོན་དུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སུམ་ཅུ་པར། དེ་ནི་ལེན་པ་
 དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་བསྟུན་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་
 པ་ལ་ནང་གི་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་སྣོད་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་དང་ཆོས་སྤྱ་ཀུན་བཏགས་
 པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་། གནས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོའི་གཟུགས་དང་།
 མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་དང་། དབང་པོ་འང་རང་དང་གཞན་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ཏེ། དབྱས་མཐའི་
 འགྲེལ་པར། སེམས་ཅན་དུ་སྤྱང་བ་ནི་དབང་པོ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གང་ཡོད་པའོ་ཞེས་པས་
 སོ། །དེ་ཉིད་ནི་དོན་གསང་དུ། འདིའི་དམིགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ས་བོན་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱ་སྟེ། གཟུགས་མེད་དུ་ནི་ས་བོན་དང་
 མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་དམིགས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་སོགས་
 པ་སྤྱ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་མེད་དེ། བསྟུ་བ་ལས། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སྤྱ་མ་
 ཆད་པ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་དབང་པོ་ལ་དམིགས་པར་
 གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པས་བསྐྱེད་ནས་ཀུན་གཞི་ཉིད་སྣོད་
 དོན་དུ་སྤྱང་བ་སྟེ། ལྷ་ར་ཉིའི་ལྷ་རའི་བཤད་པ་བཤད་སྒྱུར་དུ་བྲངས་པ། རྣམ་མཁའ་ས་རྒྱུང་ཉི་མ་དང་། །རྒྱ་
 མཚོ་རྒྱུང་དང་ཕྱོགས་རྣམས་ནི། །ནང་གི་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཡི། །ཆ་ལས་སྤྱི་རོལ་ལྟ་བུར་འདུག །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །བཞི་པ་རྣམ་པ་ནི་བསྟུ་བར་སྤྱར་གྱི་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལས་མ་
 གསུངས་ལ། སུམ་ཅུ་པར། དེའི་སྟེང་དུ་མི་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་

བའི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་སྒྲ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཁ་བོར་སྒྲ་བ་དང་། ཁ་བོ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་
 གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་ལ་ས་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པར་སྒྲ་བ་བཞིན་
 དུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟེན་སྒྲོ་ལྗེ་ལ། སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་
 དང་། དུད་འགོ་ལ་ཐུན་པའི་སྒྲ་ག་རུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཔྱུལ་བ་ལ་ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་ས་གཞི་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་རྣག་ཁྲག་ལ་སོགས་པར་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ། མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་སྒྲ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འགོ་བ་རེ་རེའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་ངམ་གྲོག་དང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པར་སྒྲ་བ་ནས། དཔྱུལ་བའི་ཀུན་གཞི་ལ་ལྷགས་
 བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ཁོ་ནར་སྒྲ་བ་གི་གཞན་མི་སྒྲ་བར་འདོད་པའོ། །དེ་གཉིས་གང་བདེ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ཁ་
 བོར་སྒྲ་བ་བདེ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་ཡོངས་སྤྱི་མ་ཆད་པ་དང་། གཟུང་བྱ་བརྟན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
 འདོད་དོ། །ལྷ་པ་མཚུངས་ལྡན་འཁོར་ནི། ཀུན་འགོ་ལྷ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། བསྐྱུ་བ་ལས།
 དེ་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་འཇུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཀུན་འགོ་ལྷ་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོར་བ་
 དང་། རེག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པས་བསྐྱུས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་།
 གཏན་དུ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལས་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཡང་
 མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་
 རས་སྤྱི་མ་ཆུ་པར། རྟག་ཏུ་དེ་དག་དང་ཡིད་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བྱུང་གཞན་

རྣམས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནི་མཚུངས་ལྟ་བུ་གི་འདུ་བྱེད་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །ཟུག་
 པ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། གུན་གཞི་རི་སྤྱོད་འཁོར་བའི་བར་དུ་གཅིག་ཕུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཚུལ་གིས་འཇུག་
 གམ། མི་རྟག་པ་རྒྱན་གི་ཚུལ་གིས་འཇུག་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྒྱན་འབབ་ཚུ་པོ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པས། མི་
 རྟག་པ་རྒྱན་གི་ཚུལ་གིས་འཇུག་གོ། །འདི་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྟེ་
 བ་བརྒྱད་མར་འཇུག་ཚུལ་དང་། ཆེ་གཅིག་གི་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱ་བར། དམིགས་དང་
 མཚུངས་པར་ལྟ་བུ་དང་། །གཅིག་གི་རྒྱུན་ནི་གཅིག་ཡིན་དང་། །ལྟན་ཅིག་དངོས་པོ་འཇུག་པ་
 དང་། །གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་འཇུག་ཚུལ་བཞི་དང་། ལྟོག་ཚུལ་གཅིག་གསུངས་པའི།
 དང་པོ་དམིགས་པས་འཇུག་པ་ནི། ད་ལྟར་གི་གུན་གཞི་ནང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བྱི་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ལ་
 དམིགས་ཏེ་འཇུག་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཏེ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་
 པ་མཚུངས་པར་ལྟ་བུ་པས་འཇུག་པ་ནི། ད་ལྟར་གི་གུན་གཞི་གུན་འགོ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་བུ་པ་ལྟར།
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་བུ་པས་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་གཅིག་གི་རྒྱུན་
 གཅིག་ཡིན་པས་འཇུག་པ་ནི། ད་ལྟར་གི་གུན་གཞིས་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་
 དུ་འབྱུང་བའི་ས་པོན་གི་གཞི་བྱེད་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། གུན་གཞིས་ཅིན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་ལྟ་སྟེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་གི་གནས་བྱེད་པས་བདག་རྒྱུན་
 བྱེད་དོ། །ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་གིས་ཀྱང་གུན་གཞི་ལ་ཆེ་འདྲིར་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དགོ་མི་དགོ་
 ལུང་མ་བསྟན་བྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཐུན་གི་ས་པོན་གསོ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱེད་པས་བདག་རྒྱུན་དང་། བྱི་
 མ་ལ་གུན་གཞི་ཉིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་སྟོན་གི་ས་པོན་འཛོག་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 པན་ཆད་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་པན་ཚུན་རྒྱུན་གཉིས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གིས་འཇུག་པ་སྟེ། ཆོས་
 མངོན་པའི་མདོར། ཆོས་གུན་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྟོར། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན། །པན་ཚུན་འབྲས་

བུའི་དངོས་པོ་དང་། །རྒྱ་ཡི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྒྲུབ། །ཞེས་དང་། བསྐྱ་བ་ལས། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་ས་བོན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཟེན་པའི་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་པོ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་མ་
 ཟེན་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་པོ་དག་གི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་
 བར་ཡིད་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན། ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་མེད་ན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་
 པ་གཉིས་ལས་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་འདི་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་རྟེན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། བྱི་མ་ལ་དེ་འབྱུག་པའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལ་ཆེ་
 འདི་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ནི་རི་ལྟར་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲུག་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རང་གི་
 རྟེན་ལ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱེ་བ་དང་འགགས་པས་བག་ཆགས་སྒོ་བར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་དེ་དང་རྒྱུན་དེས་ན་
 འདྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱིར་ཞིང་བྱིར་ཞིང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་འདྲིས་
 པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་བ་དག་ཏུ་འབྱུང་དོ། །དེའི་བག་ཆགས་གྱི་རིགས་
 གཞན་ནི་བྱི་མ་ལ་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱིར་
 འདྲུག་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་བ་ལྷན་ཅིག་དངོས་པོ་འདྲུག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས།
 འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདྲུག་པའི་དུས་སུ་ཡིད་དང་འདྲུག་ གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ཡིད་དང་
 ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དང་འདྲུག་ དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བདུན་གྱི་བར་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲུག་
 བོ། །ཚོར་བ་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲུག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཚོར་བ་བྟངས་སྟོམས་དང་།
 འགྲོ་བ་དང་ས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འདྲུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་བདེ་སྤྱད་བྟངས་སྟོམས་རི་ལྟར་

རིགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུག་གོ། །ཆོས་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་
 བསྟན་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུག་ཅིང་། འདིར་ལྷན་ཅིག་འབྲུག་པའི་དོན་ནི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་
 དོན་ཡིན་གྱི་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྟུ་བ་ལས། འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
 ལྷག་ཅིག་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཆོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་དངོས་པོ་དང་། དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་
 ཅིག་པའི་དངོས་པོས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རེས་འགའ་
 འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཡིད་དོ། །འདི་ལྟར་ངར་
 འཛིན་པ་དང་། ངའོ་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། རྣོམ་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་
 ཡོད་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་དག་ན་ཡང་ཏྲ་ཏྲ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་
 ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འབྲུག་སྟེ་དེ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ངའོ་སྟུམ་པ་དང་། བདག་གོ་སྟུམ་དུ་
 དམིགས་ཤིང་རྣོམ་པའི་རྣམ་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །རེས་འགའ་ནི་ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འབྲུག་གོ། །རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྡེ་པོ་དག་ལ་ཡང་གང་ཡང་
 རུང་བ་གཅིག་དང་གསུམ་དང་ངོ། །རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྡེ་པོ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་བ་དང་བདུན་གྱི་བར་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འབྲུག་གོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་
 རེས་འགའ་ནི་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་
 རྣམས་དང་འབྲེས་མར་འབྲུག་སྟེ། འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་གང་ཡིན་པ་དག་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་བྱུང་རོ། །དེ་ལ་མི་རྣམས་དང་། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་། དུད་འགོ་
 དང་ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་གི་ནང་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་
 ཡིན་པ་དང་། འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་བའམ་སྟུག་བསྐྱལ་བའམ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རྒྱན་འབྲེས་མར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་འབྲུག་གོ། །སེམས་ཅན་

དཔུལ་བ་པ་དག་གི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚེར་བ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱན་འབའ་ཞིག་མ་འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་མནན་
 པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་པ་དག་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཇི་ལྟ་
 བ་དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་བདེ་བ་དང་ངོ་། །བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་སྤྱིད་
 པའི་ཅེ་མོའི་བར་དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ངོ་། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་རེས་འགའ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གཏོགས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཚོས་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འཇུག་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། །གཉིས་པ་སྦྱེ་བ་བརྒྱད་མར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཆེ་འདིའི་ཀུན་གཞི་ལས་གྱི་
 བག་ཆགས་གྱི་བག་ཆགས་གྲོགས་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དེ་ཟད་ནས་
 ལས་གྱི་བག་ཆགས་གཟུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་གྱིས་བརྟན་ནས་ཆེ་སྦྱེ་མའི་ཀུན་གཞི་འཇུག་ཅིང་། དེ་
 ཉིད་ཟད་ནས་ཡང་སྦྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པར། ལས་གྱི་བག་ཆགས་འཛིན་གཉིས་
 གྱི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་སྤྲ་མ་ཡི། །རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཟད་ནས་གཞན། །རྣམ་སྦྱིན་སྦྱིད་པ་དེ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆེ་གཅིག་གི་འཇུག་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་རྒྱན་འབའ་ཚུ་ལོ་བཞིན། ཞེས་པ་
 སྟེ། འདོད་གཟུགས་སུ་བར་དོའི་ལུས་སྦྱངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་ལོ་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་མིང་གཞིའི་ལུང་
 ལོ་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་དང་ལོ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྤྱིད་མ་ཤིའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འཇུག་
 པའོ། །བར་དོར་ཞག་བདུན་བདུན་ནས་འཆི་ཐེབས་རེ་རེ་བྱེད་པའི་ཆེ་ན། བར་དོར་རིགས་མི་མཐུན་ལེན་
 བ་ཆེ་དེ་ཉིད་གྱི་ཀུན་གཞི་འགགས་ཤིང་། བར་དོར་རིགས་མི་མཐུན་མི་ལེན་ན་ནི་ཆེ་དེ་ཉིད་གྱི་ཀུན་གཞིའི་
 རྒྱན་མི་འགགས་ཏེ། ལས་གྱི་འཕེན་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱེལ་པའི་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 བར་དོར་ཤི་ནས་སྦྱེ་སྤྱིད་སྦྱངས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འགགས་པ་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་སྟོག་པའི་ཚུལ་ལ་

གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆའི་ལྷོག་ཚུལ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆའི་
 ལྷོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་བྱང་འདས་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷོག་པ་
 འདོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ལ་ནི་རྩོད་ལྷ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྗེས་ལ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་
 པ་ན་ལྷོག་སྟེ། སྤོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས། གང་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱུར་
 པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མེ་དགེ་བའི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་ལས་སྤོབ་ཐད་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོ་
 གོམས་པ་ན་ལྷོག་ རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་དེའི་འབྲས་བུ་སྤང་བ་ན་ལྷོག་ མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་
 མཐོང་ལས་སྤོབ་པ་ན་ལྷོག་ སྤོབ་སྤང་གི་ས་བོན་སྤོབ་ལས་སྤོབ་པ་ན་ལྷོག་གོ། །དགེ་བའི་ས་བོན་དང་།
 སྤང་མ་བསྟན་གྱི་ས་བོན་ནི་ལྷག་མེད་གྱི་བྱང་འདས་སུ་ལྷོག་པར་འདོད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
 གནས་གྱུར་པ་ན་ལྷོག་གོ། །ཐག་མེད་གྱི་ས་བོན་སྤང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ལྷོག་པར་འདོད་ཅིང་། ལང་གཤེགས་
 ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཡང་། །འཛིན་པ་གཉིས་གྱི་རབ་
 འཇུག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བསྟུ་བ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དེ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤོབ་པས་རྣམ་པར་ལྷོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གནས་གྱུར་མ་
 ཐག་ཏུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས་པར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པར། དག་བཅོམ་
 ཉིད་ན་དེ་ལྷོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བསྟུ་བ་ལས་སུ་བཞི་གསུངས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་
 འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་ནི་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྷོ། །ལྷོག་པ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་མི་སྤོབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་མི་སྤོབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། སྤང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་བྱང་འདས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་
 སྤང་བ་ནི། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་རྩོད་ལྷ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་དང་། ཐེག་དམན་ལ་སྤང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་

གུན་གཞི་ལྡོག་གི་དེ་ལས་སྤར་མི་ལྡོག་ན་བསྐྱབ་དང་། སུམ་ཅུ་པའི་ལུང་དེ་དང་། རོན་གསང་དུ། ས་
 བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་ལ་གུན་གཞི་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་
 མེད་དེ། དེ་དག་གི་རོན་ནི་ཉན་ཡིད་མེད་པས་ཉན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་མངོན་གྱུར་མི་སྤྱེ་བ་དང་།
 ཉན་མོངས་པའི་ས་བོན་གཏན་ལོགས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལོག་ན་དེ་དང་ངོ་བོ་
 གཅིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ལྡོག་གམ་མི་ལྡོག་ ལྡོག་ན་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལྡོག་ནས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ཡོད་པའི་
 རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ལ། མི་ལྡོག་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་སྤར་བས་པ་རྣམས་
 དེ་གཉིས་རང་བཞིན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ལ་གནས་སྐབས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཆ་གཉིས་
 ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཆ་ལྡོག་པའི་ཆེ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་
 ལྡོག་ཀྱང་དེའི་རྒྱན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞེས་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་ངོ་བོ་
 མི་གཅིག་ཀྱང་གནས་སྐབས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རོན་རང་བཞིན་རྒྱན་དང་། གནས་སྐབས་སྐད་ཅིག་ལ་
 འཛོག་པ་འཐད་ན་རུང་བ་ཅམ་སྤང་ཡང་དེའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ས་བོན་
 གྱི་ཆ་ལྡོག་པའི་ཆེ་ཆ་མེད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ལྡོག་ཅེས་པ་ཡང་ཅུང་མི་འཐད་དེ། ལྡོག་
 པའི་རོན་འགགས་པ་ལ་བྱེད་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཏུ་ལྡོག་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་
 འགགས་པ་ལ་བྱེད་ན་ས་བོན་གྱི་ཆ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆའི་རྒྱན་མེད་པ་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ལ་འཛོག་ཅིང་ལྡོག་པ་རྒྱན་གྱི་ཆ་ལ་འཛོག་པས་རྒྱན་
 རིང་ཐུང་ཐུང་བ་ཅམ་གྱིས་ད་ལྟར་གྱི་སྐད་ཅིག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཅམ་ལ་ཅུང་ཐད་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། ལྷགས་
 གོང་མེར་འབར་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་ད་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལྷགས་གཉིས་ལ་རྒྱན་རིང་ཐུང་གི་བྱད་
 པར་ཡོད་པས་མེ་ལྡོག་ནས་ལྷགས་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། ས་བོན་གྱི་ཆ་དང་།
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་

ཆགས། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་སྲུང་དབྱེ་ན། འདོད་པ།
 གཟུགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དང་གསུམ། སའི་སྒྲོན་སྲུང་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་ཀུན་གཞི་ནས་སྲིད་
 ཅེའི་ཀུན་གཞིའི་བར་དགུའོ། །ཡང་ཀུན་གཞི་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། འཕེན་པས་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་
 པས་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་དང་།
 བཞི་པ་ནི་སྤར་བ་འད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མོ། །དགུ་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་དང་།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་བཤད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དག་སྒྲོང་སྒྲོ་གྲོས་སྒྲེས་
 ལས་བརྩམས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་པས་ན་ཀུན་གཞི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་ལ་གྲགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་ལ་གྲགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས།
 ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་
 རྣམ་ཤེས་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་སོ། །བརྩ་པ་སྤྱོད་ནི། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་
 སྤྱོད་ན་བཤད་ཟེན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྤྱོད་ནི་ཤེས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་
 ཡིན་པས་ན་ཤེས་བྱའི་གནས། ལུས་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་པ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལེན་
 པས་ན་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས། བག་ཆགས་བསྒྲོ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་ཤེས།
 ཆེ་སྤྱ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་པས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཤིང་གི་ཅ་བ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གཞན་

གྲི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་ཅ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་ཤེས། འཁོར་བ་རི་
 སྲིད་པའི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པས་ན་འཁོར་བ་རི་སྲིད་པའི་ལུང་པོ་ལོ། །བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཆད་མ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་། རིག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་ནི་རྒྱན་
 སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་ལས། རི་ལྟར་རྒྱ་བ་སྐྱར་ཆོག་པས་དང་། །སྤྱན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
 གྲུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྒྱབས་བདུན་རྣམས་དང་སྤྱན་ཅིག་གནས། །ཞེས་དང་། ཆོས་མངོན་པའི་
 མདོར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་གྲུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་
 གྲུན་དང་། །སྤྱ་ངན་འདས་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་གྲུན་ས་བོན་ཐམས་
 ཅད་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྲུན་གཞི་སྟེ། །དེ་བས་གྲུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །དམ་པ་རྣམས་ལ་ངས་
 བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བར། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐབ་ཅིང་
 སྤྱ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་
 གྲིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། རེས་འགའ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་སྟེ་
 ཡིད་དོ། །རེས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དོ། །རེས་འགའ་ནི་འཇུག་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོག་པས་བདུན་དང་སྤྱན་ཅིག་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པར། སེམས་དང་
 ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །མཆོན་ཉིད་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བརྟག། །བརྒྱད་པ་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་མེད། །མཆོན་
 གཞི་མེད་ཅིང་མཆོན་ཉིད་མེད། །ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི། །རྣམ་
 ཤེས་བདུན་དང་ཡང་དག་ལྟར། །འཛིན་པ་གཉིས་གྲིས་རབ་འཇུག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ལྡོག་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྫོ་གྲོས་ཆེན་པོ་གྲུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་སྤྱང་ལྟ་བུ་ལས་
 འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱབས་འབྱུང་དོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ལུང་ནི། གཅིག་ལས་འགྲོས་པའི་ལུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞིའི་

མདོ་ལས། སྐྱེ་གྲུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ། ཀུན་གཞི་ལ་
 མདོན་པར་དགའ་བ་ཅན་དག་ལ་ཀུན་གཞི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ན་ཉན་འདོད་ལ་རྣ་བ་ཀུན་གཏོད་
 ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཉི་བར་འཛིག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་འཛིག་ཉིན་དུ་བྱུང་ན་རོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་འདིའང་འཛིག་ཉིན་དུ་འབྱུང་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ།
 དེ་ལ་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཀུན་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མིན་ཏེ་
 དེ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ངན་སོང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགའ་ཞིང་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 རྣམས་དེ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུན་པ་མིའུ་ཐུང་ན་རེ། བདེ་བའི་ཆོར་བ་འདོད་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་ཀུན་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་དབྱུངས་སྒྲོགས་ན་རེ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཀུན་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདི་བ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པས་དེ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དགའ་
 བ་མེད་པས་སོ། །ཡང་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པའི་ཕུང་ལས་ཀྱང་། ཅ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་
 དང་། ས་སྟོན་སྟེ་པའི་ཕུང་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་རི་སྲིད་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་འབྱུང་། འཕགས་པ་གནས་
 བཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྟ་བ་དང་། །ཤེས་པ་དང་ནི་གཏོད་པ་དང་། །གཡོ་
 བ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །བདུན་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་
 ནི་ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལས་གཞན་དག་གིས་ནི་ལུས་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་པར་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིག་པ་ནི། རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕུང་ལ་ནི་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་
 ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་ན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་རིག་པ་
 བརྗོད་དགོས་ཤིང་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་པར་འབྱུང་བའི་རིག་པ་བརྒྱད། ཐེག་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་རིག་
 པ་ལྔ། བན་ཀན་དུ་འབྱུང་བའི་རིག་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར། ལེན་དང་

དོགས་པ་བསལ་བ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཚོས་
 ཅན། ལུས་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མ་ངས་ཏེ། འཇུག་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་སྤྱད་གིས་ལེན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་མི་རུང་སྟེ། གུན་གཞི་སྟོན་སྟེ་བ་སྤྲ་མའི་འདྲ་
 བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། འཇུག་ཤེས་རྣམས་ནི་ད་ལྟ་བུ་ཆེ་དེ་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བས་ན་ལུས་དེ་ལེན་
 དུས་ན་མ་སྟེས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟེ་བ་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་དུ་མར་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟ་
 བུའོ། །འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ན། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཞེ་ན།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་སྤྱད་རྣམས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཇུག་ཤེས་སྤྱད་རྣམས་ཀྱི་ས་
 བོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུས་རྒྱ་སྟོན་པ་བཤེས་
 སྟོམ་གྱི་རེག་བྱ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དང་པོའོ། །ཡང་འཇུག་ཤེས་སྤྱད་ནི་དགེ་མི་དགེར་དམིགས་པས་
 སྟོན་གྱི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ་འབྱུང་ན་ནི་རྣམ་སྟོན་ཡིན་པར་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་འགྱུར་དགོས་
 སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པའོ། །ཡང་འཇུག་ཤེས་སྤྱད་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་སྟོན་གྱིས་
 བསྟུས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་སྤང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མ་
 བྱུང་བས་ལུས་ལེན་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པའོ། །ཡང་འཇུག་ཤེས་སྤྱད་ནི་གནས་སོ་སོར་ངས་པས་
 ན་ལུས་ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་མི་རུང་སྟེ། གནས་གང་དང་གང་ལས་མིག་ཤེས་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེ་
 ཤེས་པས་ཟིན་གྱིས་གཞན་མ་ཟིན་པས་རོ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །མི་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་གུན་ལ་བྱབ་
 པ་ལས་དབང་པོས་འཛིན་སྟུང་ན། ལུས་དབང་དེ་ལུས་གཞན་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་
 པ་དང་བྲལ་བས་ན་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱིས་གང་རེག་བྱ་འཇལ་བ་དེ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་

ཟེན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་གཞན་མ་ཟེན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །བཞི་པའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་འཛིན་པའི་ཉེས་
 པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་སོགས་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ན་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཆེ་མ་ཟེན་པའི་
 ཕྱིར་ཤི་བ་ལྟར་རུལ་པར་འགྱུར་ཞིང་སད་པ་དང་སངས་པ་སོགས་ན་ཡང་ལེན་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཆེ་གཅིག་ལ་ལུས་ལན་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ལྟ་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་ལའང་སྤྱོད་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་ན་རེས་འགའ་འཇུག་ཤེས་ཀྱང་
 འགྱུར་བས་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་དེ། འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་མཐོང་བར་
 འདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དབང་སོ་རྒྱག་དང་
 དུལ་རྒྱག་ཆོགས་པར་བྱེད་པར་མེད་པ་ན་རྣམ་ཤེས་གང་རུང་གཅིག་དང་པོར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ། ཤེས་
 པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་པར་བྱེད་པར་མེད་པས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ། འདིར་དོན་ཀུན་དང་གཅིག་ཅར་
 དུ། །འདུས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་གི་སྡེ་བ་དག་དང་། ལུ་
 སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག་ རྒྱད་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྦྱེའི་ལྟར་དུ་སྦྱེ་འགགས་བྱེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་
 འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་སྤྲོ་བའང་བསལ་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་
 པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ཏེ།
 རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས། །རུས་པ་ངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་ཡང་གསལ་བར་
 དུལ་འཛིན་པར་མི་རུང་ངོ། །དེ་ཅིས་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མིག་ཤེས་སོགས་གཅིག་སྦྱེས་ན་དེའི་སྒྲིབ་ཅིག་
 གཉིས་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཡིད་ཤེས་སྦྱེ་ཞིང་། འཇུག་ཤེས་ཀུན་ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བ་དེ་ཡི་ཆེ་ཡང་རྣམ་
 པ་སྤྲོ་ཆོགས་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡིད་ཤེས་གཅིག་གིས་རྗེས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འདས་པའི་དུལ་

འགགས་ནས་རིང་དུ་ལོན་པ་སྤར་སྤྱོད་བ་བྱས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམས་ཤེས་ལྟ་དང་དུས་མཉམ་པ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ས་བོན་གྱི་ཉེན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་འབྲུག་པའི་རྣམས་ཤེས་རྣམས་ས་བོན་གྱི་ཉེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་པན་ཚུན་ས་བོན་མིན་
 ཏེ། དགོ་བའི་འོག་ཏུ་མི་དགོ་བ་སོགས་དང་ཁམས་ངན་པ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་འོག་ཏུ་བར་མ་གཟུགས་ན་
 སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ལས་བཟང་པོ་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད། འཇིག་རྟེན་དང་དེ་
 ལས་འདས་པ་སོགས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་གཅིག་འབྱུང་བས་ན་ལྟན་ཅིག་མི་འབྱུང་བས་བསྐྱོས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩི་ཤས་ཆེ་བ་ལ་མི་བསྐྱོ་བ་ལྟར་དགོ་བ་སོགས་བསྐྱོ་བྱར་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདིར་ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 སར་བཞག་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་རྣམས་ནི་སེམས་མེད་གནས་
 སྐབས་སུ་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ས་བོན་དུ་མི་བྱུང་ངོ་། །ས་བོན་མེད་ན་རྒྱ་
 མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མདོ་སྟེ་པས་ནི་ས་བོན་འདོད་པས་
 ཁས་སྐྱེད་དང་འགལ་ལོ། །ཞེའོ། །ལྟ་བུ་ནི། རྣམས་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ན་སྤྱོད་ལས་འབྲང་གི་
 རྣམ་རིག་གནས་ལུས་རྒྱུ་པ་འདེགས་འཇོག་གི་རྣམ་རིག་དང་། ངའོ་སྟེ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་
 དང་། ཡུལ་ལས་གྱི་བྱུང་གི་ས་རྩོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཁྱོགས་པར་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་བཞི་ཅིག་ཅར་དམིགས་
 པས་སོ། །འདི་བཞི་རྣམས་ཤེས་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡུལ་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བྱུག་པ་ནི། ཀྱན་གཞི་མེད་ན་རྒྱ་ས་བོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པའམ། རྗེས་
 སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའམ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམས་ཤེས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་

བའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྤྱིང་བ་བདེ་བ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་
 དམིགས་ཤིང་པ་རོལ་བོས་ཁས་སྒྲངས་པས་སོ། །ཅིག་ཅར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་ཀྱང་གཞུང་འདི་བཞད་པར་བྱའོ། །ཞེའོ། །བདུན་པ་ནི། རྟོགས་པ་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་
 འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱན་ལུས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགོག་པའི་སྒྲོམས་
 འཇུག་དང་ཤི་བའི་བྱེད་པར་སྒྲོན་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱོད་དང་མ་བྲལ་ཞིང་སྒོག་གི་དབང་པོ་དང་
 མ་བྲལ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་མ་འདས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པས་སོ། །བརྒྱད་པ་
 ནི། །.....གྲག་རྟགས་ནང་ཡོད་པ་འདི་ཆད་འཇུག་པས་དབང་པོའི་མཛོན་པ་ཀྱན་བརྟན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནས་ལེན་ཏེ་འདིར་བཅུག་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། འཆི་
 བོ་བ་དང་རིམ་གྱིས་བྱོད་ཡལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོར་བྱེད་ཀྱན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྒྲོད་དམ་སྤྲད་ནས་རིམ་
 གྱིས་བྱོད་ཡལ་བ་མཐོང་བས་སོ། །དེ་སྟེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་འདོར་བས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའོ་སྒྲོམ་ན། ཡིད་ཤེས་ནི་སྒོག་ཐ་མ་ཆད་ཀྱི་བར་
 དུ་གསལ་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྒྲོན་དུ་བྱོད་ཡལ་བ་མཐོང་བས་སོ། །དེས་ན་ལུས་འདི་ནི་བྱེད་ཀྱན་གཞི་ཉིད་དང་བྲལ་བས་བྱོད་འདོར་བ་དང་
 ཆོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཀྱན་གཞི་བྱུང་བོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་
 པའི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་འདི་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་རུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཆེའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མི་རུང་རོ། །འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མི་རུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མི་འཐད་པ་དང་། རྣམ་པར་
 བྱང་བ་གཉིས་མི་འཐད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་འཐད་པ་ལ་ཡང་ཆགས་སོགས་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། འདུཤེས་མེད་པ་ནས་ཤི་འཕྱོས་མ་ཐག་པའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་ལ་ས་བོན་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལས་འདས་མ་ཐག་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་ལ་ས་བོན་མེད་པར་ཐལ་བ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཏན་ནས་མི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ལ་རྟེན་
 མེད་པས་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་དག་གི་
 རྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་རང་དང་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་ས་བོན་
 སྒོའམ། འོན་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་སྒོ་བར་བྱེད་དམ། ཡང་ན་དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་ཆགས་སོགས་ལ་དེ་
 དག་གི་ས་བོན་སྒོ་བར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་དེས་འཇུག་ཤེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་སྒོ་བར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མིག་
 ཤེས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ལ་སྒོ་བར་བྱེད་ཅེས་བཞག་པར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆགས་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་

བེ་ཚེས་ཅན། ཆགས་སོགས་བྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་གནས་སུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་བྱི་མའི་དུས་ན་འདས་པས་དངོས་
 མོ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་སེམས་བྱུང་གིས་ས་བོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་
 པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། རིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །བཞི་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་པན་ཚུན་
 འབྲེལ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་པ་དེ་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་
 མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྩི་ལྷར་བར་འདུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་འདུཤེས་མེད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ས་བོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་གྱི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་དང་བཅས་
 པ་འགགས་ནས་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མའི་བར་སྲིད་ཀྱི་སེམས་དགེ་བའམ་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱུན་གང་ཡིན་པ་
 དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་འགགས་མ་བྱས་པས་དེ་དག་ལ་དེའི་ས་བོན་ཡོད་པར་མི་རིག་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ལ་ས་བོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛིག་
 རྟེན་པ་རྣམས་ནི་འགགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ལ། འཕགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་
 གནས་སུ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་
 ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པས་
 དེའི་འོག་ཏུ་དག་བཅོམ་པ་བཞེན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཏན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷར་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་བྱིར་སྐྱོམ་པའི་ལམ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རུང་བ་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་མི་རུང་བ་དང་། ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་མི་རུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྷར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་
 བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ན་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་
 ལྷར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལེན་པས་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཛོན་པར་ཕྱོགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
 ཆའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་རུང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བར་མི་རུང་བ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བར་མི་རུང་བ་
 དང་། གཞུགས་མེད་ཁམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེ་སྟེ། ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བར་མི་རུང་། སྤར་བེན་གྱི་དབང་པོ་

རྣམས་གནས་པར་མི་རུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་གཟུགས་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་མི་རུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་མི་རུང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་བར་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་བར་མི་རིག་སྟེ། འབྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉིང་
 མཆམས་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་མི་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སློན་ནས་རིམ་བཞིན་འཆོ་བའི་བར་དུ་གནས་པར་མི་རིག་སྟེ། དེ་དག་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤི་བའི་ལུས་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་། མིང་དང་གཟུགས་མདུང་བྱིས་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུག་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མི་རུང་སྟེ།
 ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་པའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྷན་ཆུན་ཆད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་སུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སར་ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་བར་མི་རུང་བ་ནི་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 སར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་བ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སར་ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་བ་སྐྱེལ་བ་ནི་
 དེའི་ས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཀུན་གཞི་མེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ས་པོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་བྱེད་པར་དུ་དབྱེད་པ་ནི། གཟུགས་མེད་
 བཞིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱ་མེད་པར་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དད་སོགས་དགེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ས་པོན་བསྐྱོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཆི་འཕོ་བ་མི་རུང་བ་ནི། ལེགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཉིས་པར་བྱེད་པ་དག་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 རོག་མ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་པའི་མཐེལ་དང་། སྤྱི་པོ་ནས་བྱོད་རིམ་གྱིས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མི་རུང་བ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་འཛིན་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མི་རུང་སྟེ། འདོད་པ་སོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་འདི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་མི་ཐོབ་པས་འདོད་པ་ན་སྒྱུད་པའི་སྒྲིབ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཙམ་པ་ན་སེམས་དེ་ཡང་གཟུགས་ན་སྒྱུད་པའི་སེམས་དང་
 ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་མེད་པས་དེའི་ས་པོན་ཅན་དུ་མི་རུང་ལ་གཟུགས་ན་སྒྱུད་པའི་
 སེམས་འདས་པ་ཆེ་རབས་དུ་མའི་སེམས་རིགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་པ་དེ་ཡང་འདས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྟར་གྱི་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་པོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་
 ཡང་མི་རུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལ་རྟོག་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱ་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་

འབྲུང་རོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་དེ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་མིང་ཅན་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་བདག་པོའི་
 རྒྱུན་དང་། རྒྱུའི་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་བསྐྱུས་ལས་འབྲུང་བའི་རིགས་པ་ལྷ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཕུང་
 པོ་ལྷའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་སྐྱབ་བྱེད་བཞི་གསུངས་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་འཇུག་ཤེས་འབྲུང་
 བས་དེ་ལ་རྒྱུའི་རྒྱུན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ལས་འབྲུང་ངོ་ཞེས་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་ནས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། རྣམ་པ་དེ་དམིགས་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པ་ལྟར་རྒྱུའི་རྒྱུན་ལ་ཡང་ལྷོས་ཤིང་དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 ཆད་ནས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སངས་པ་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་ལས་འབྲུང་ངོ། །ཞེས་པའོ། །འཁོར་
 བར་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །ཀུན་གཞི་མེད་ན་འཇུག་པ་མི་འབྲུང་སྟེ།
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷོག་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤངས་
 པའི་ལྷོག་པ་དེ་གཉེན་པོའི་སེམས་སྐྱེས་པ་ན་རྟེན་མེད་པས་སྤང་རྒྱུའི་ས་བོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོའི་སེམས་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་
 ས་བོན་དང་འབྲེ་བར་ནི་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 དང་རིགས་མཐུན་པས་གནས་གྲུར་མི་རུང་བར་ཐེག་བསྐྱུས་སུ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལྷ་སྤངས་པ། །དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བ་ལ། །སེམས་ནི་རི་ལྷར་འགྱུར་བར་བྱེད། །གཉེན་པོར་གྲུར་པ་ཡིན་ཞེས་བྱས། །སྤངས་པ་
 མིན་ཕྱིར་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིའི་སྟོས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་དུ་
 ཡང་ཐེག་བསྐྱུས་ཀྱི་རིག་པ་ཁ་ཅིག་བཀོལ་ཏེ་གསུངས་ཤིང་། སའི་བསྟོན་འགྲེལ་དུའང་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་དང་རིག་པའི་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱང་བཀོད། དེ་ལྟར་ན་དོན་ཆེན་བཅུ་གཅིག་གིས་ཀུན་གཞི་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་གཞན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡིད་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡིད་དོ། །དང་པོ་ལ་སྟོམ་ནི། རོ་བོ་མཆོན་ཉིད་གནས་
 དང་ནི། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་མཆོངས་ལྡན་དང་། །འཇུག་ལྷོག་ངས་ཆེག་སྐྱབ་བྱེད་དེ། །དོན་ཆེན་བཅུ་ཡི་སྟོན་ནས་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་
 བཅུ་ལས། དང་པོ་རོ་བོ་ནི། བསྐྱེད་པས་ལ་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་སྟེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་ཅིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་
 ལྷན་ཅིག་མཛོན་དུ་མི་འབྲུང་བས་ན་སྐྱིབ་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་མ་བྱུང་བས་ན་ལུང་དུ་མ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་
 ནི། ཀུན་གཞིའི་དོན་གྱི་རོ་བོ་རིག་ཅིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཀུས་པའི་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའོ། །ཀུན་གཞིའི་དོན་
 ཅམ་རིག་ཅིང་འཕགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་དུ་ངར་རྫོམ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་དོན་ཅམ་རིག་པས་སེམས་
 བྱང་སེལ། ངར་རྫོམ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ཞེས་པས་སྟོན་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་སེལ། འཕགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་
 དུ་ཞེས་པས་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་འཛིག་ལྷ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སེལ་ཏེ། དེ་དག་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐྱབས་ལྟར་རྒྱུན་དེ་ཆད་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སུམ་ཅུ་པ་ལས། རྣམ་ཤེས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཡིད་གང་ཞི་ན་དུས་
 རྟག་དུ་རྫོམ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྐྱེད་ནོ། །གསུམ་པ་གནས་ནི་

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་ས་ཐོན་གྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤུང་ཅུ་པ་ལས།
 དེ་ལ་གནས་ཏེ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ས་ཐོན་གྱི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ་དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
 ཀུན་གཞི་ཁམས་དང་ས་གང་དུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་གྲུབ་པ་དེར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱང་ས་དེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་
 དམིགས་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། སྤུང་ཅུ་པར། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྲ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་གནས་
 དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གནས་ལ་ས་ཐོན་གྱི་གནས་ནི་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བའི་གནས་ནི་ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པ་ཅན་
 ཡིན་ཅིང་། དམིགས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་ཆ་དེས་བདག་མེད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་གཞི་བྱས་པ་ཅན་ལ་འཛིག་པས་ཁྱད་པར་
 ཆེད། །ལྷ་པ་རྣམ་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ལ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །འོ་ན་དེའི་དུས་དེའི་འཁོར་གྱི་རེག་པས་བདག་ཏུ་
 འཛིན་ནས་མི་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས་དང་སེམས་
 བྱང་མཐུན་པར་གཏོགས་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དཀོན་ཤེ་ན་རེ། རེག་པས་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པར་འདོད་ལ། སེམས་
 སེམས་བྱང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་གཏོགས་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་མིན་གྱི། དམིགས་པ་མཐུན་པར་གཏོགས་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་
 འགལ་ཟེར། འོ་ན་ཉོན་ཡིད་གྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་པས་འཛིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། མདོ་
 རྟེན་རྒྱ་གྱི་ཁྲི་ཤར། མི་གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཟེར་ཡང་། དོན་ཅན་རེག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་
 འཛིན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །འདི་ནི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་
 པར་འབྱེད་བྱེད་དུ་སྤང་གི་སྤྲ་མ་གཉིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རུས་པར་སེམས་སོ། །རོག་གིས་མི་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་ཅུང་མི་འཐད་
 དེ། སྤུང་ཅུ་པ་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཁོར་བཞི་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་དང་།
 བདག་ཏུ་མོངས་པར་བཤད་པས་ཐུན་མོང་བའི་འཁོར་ལྷ་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཉོན་
 ཡིད་ནི། ཀུན་གཞི་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་ལྟ་ནི་བྱང་པོ་ལྷ་ཆར་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་
 ཁྱད་པར་རྟེ། མདོ་ལས་འཛིག་ལྟ་ནི་ཤུར་གསུངས་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་པ་
 མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་འཁོར་ལ། ར་བའི་འཁོར་དགྲ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་ན་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་སྤྱིད་པ་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་རྟོ། །སྤུང་ཅུ་
 པ་ལས། བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། །བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་མོངས། །བདག་རྒྱལ་
 བདག་མཆོག་འདུཤེས་པ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་གང་དུ་གཏོགས་སྟུང་ན་རྟེན་གང་དང་གང་དུ་སྦྱེས་པའི་ས་དེར་
 གཏོགས་ཏེ། རྟེན་ནི་གང་ཟག་དེའི་ཆེ་སྤྲ་མའི་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པའི་བྱང་པོ་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ལ། ས་
 གཞན་གྱི་ཉོན་ཡིད་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྤུང་ཅུ་པར། ཉོན་ཡིད་
 ས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་ཤིང་དེའི་འཁོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་ཉོན་ཡིད་དང་ས་མཚུངས་པ་དང་། དེར་མ་
 ཟད་ཐུན་མོང་བ་རེག་སོགས་ལྷ་པོ་ཡང་ས་མཚུངས་ཞེས་པ་ཅན་ཞིག་ལས་མ་བསྟན་རྟོ། །གང་དག་སྤུང་ཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཉོན་ཡིད་

རང་ས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་
 རྟོན་ཡིད་སྤངས་པའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་སྦྲ་བ་རྣམས་ནི། བསྐྱ་བ་ལས། རྟོན་ཡིད་རྟོན་གང་དུ་སྦྲེས་པའི་སར་གཏོགས་པ་དང་གནས་
 སྐབས་གང་དུ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤིད་རྟོན་དགུ་པ་སྤང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བ་དང་། ཆེ་འབྲིང་དགུའི་རྣམ་
 གཞག་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་མ་མཐོང་བར་རང་བཟོའི་སྒྲ་བཅོལ་རང་དབང་དུ་སྦྲ་བར་སྤང་བས་སྦྲེས་བྱ་མཆོག་གི་གསལ་བྱེད་དུ་
 རྒྱས་པར་བཀག་ཟེན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བདུན་པ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་དགེ་བ་དང་
 མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྦྲེས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་སྟེ། བསྐྱ་བར། རྟོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་
 དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལྗོག་པའི་དུས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་
 མི་སྟོབ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ལྗོག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ལྗོག་ཅིང་། དེ་མན་ཆད་དུ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མཛོན་དུ་
 གྱུར་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ན་རེ་ཞིག་ལྗོག་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་ལངས་པ་ན་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། བསྐྱ་བར།
 དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟོན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་ནི་མཛོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་། མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །སྟོབ་པ་བཞི་
 མཐོང་བ་ལ་ནི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མཛོན་དུ་གྱུར་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལས་ལངས་པ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ལིན་ཏུ་རྟོག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྟོབ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་ ཡིད་
 དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་ གྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པར། དག་བཅོམ་མེད། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ན་མེད། འཛིག་རྟོན་འདས་པའི་ལམ་ལ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་ཏེ།
 ཅན་གོ་མིས། རྟོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བཟོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དགུ་པ་ངེས་པའི་ཆོག་ནི།
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོམ་སེམས་པས་ན་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པར། རང་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་།
 སུམ་ཅུ་པར། རྣམ་ཤེས་རང་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་སོ། །བཅུ་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་། རིག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་བྲངས་པའི་ལང་གཤེགས་དང་། དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་གྱི་མདོ་སྡེ་དུ་མར། རྣམ་
 ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་བཀའ་སྐུལ་པ་རྣམས་དང་། ཡང་ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ནི་རང་བཞིན་དང་བ་སྟེ། རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཡིན་
 ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཡིད། རྟག་ཏུ་བག་ཆགས་འདེབས་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པར། སེམས་ནི་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །རང་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ། ཞེས་
 དང་། ལུང་སིལ་བྱར། རྟོན་མོངས་ཅན་ཡིད་རྟག་ཏུ་ནི། རྟོན་མོངས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེ་ཞིང་འགག་ །དེ་ནི་རྟོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས། མ་གྲོལ་
 གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་བཀའ་སྐུལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱས་སུ། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྔ་པོ་རྣམས་དང་འབྲ་བ་
 དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ངེས་ཆོག་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར། །འདུཤེས་མེད་པར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ། །རང་འཛིན་མེད་པའི་
 སྟོན་དུ་འགྱུར། །རང་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ། །རྟོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །གཉིས་མེད་གསུམ་པོ་

འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དྲུག་གི་དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མདོར། ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གོགས་
 སུ་རྟག་གྱུར་པ། །དུས་ཅམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ལ། དོན་གསལ་དུ། དེ་ནི་རང་
 དབང་ཅན་རྗེས་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་སོགས་འདྲེན་པའོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་འཇུག་ཤེས་ཁོ་ན་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་མཐོང་སྤང་དུ་འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་པས་མི་བརྟན་པ་འཇུག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ་བརྟན་པ་དུས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་
 འབྱུང་བ། སྐབས་དོན་གྱི་སྒྲུབ་ཕྱིན་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བཤད་སྒྲུང་དུ། རྟེན་མ་འདྲེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་
 བཤད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། དེ་འབྲེལ་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 རྟེན་མེད་ན་བརྟེན་པ་མེད་ཅིང་། འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ནི་དེ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་
 འབྱུང་བས་སོ། །གང་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་གང་སྤང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པར་འདོད་ན། སྟོ་ལྟ་ལ་གཉེན་པོ་ལམ་མེད་པ་སྟེ། ཁ་
 ཕྱིར་བལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་
 དེ་ཉིད་མི་རུང་བས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལའང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པས་མཚུངས་ལྡན་འདྲེས་པར་འགྱུར་
 བ། བྱིད་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པར་འདོད་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་ན་ནི་ཡིད་
 ཤེས་རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་དང་ལྡན་པས་སོ། །དེས་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་ཉོན་ཡིད་
 ཡོད་པར་གྱུབ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་ནི་སྟོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་དང་བདག་སྐྱེན་ལ་བརྟེན་པར་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་བའི་གནས་ཉོན་ཡིད་མེད་ཅིང་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་སྟེ། དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 ཡིད་ཤེས་དང་དུས་མཉམ་པས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཤེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་དྲུག་པའི་རྟེན་འདས་པ་
 དང་། གཞན་ནི་ད་ལྟར་པའི་བྱུང་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུའི་སྐྱེན་ཡིན་ཅིང་། རྟེན་ནི་བདག་སྐྱེན་དུ་
 བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་བརྟན་པ་ན་རེ། སྟོང་གའི་བྱ་ག་གཅིག་ནས་དགྲའི་བར་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ།
 གཟུགས་མེད་ན་ཡིད་ཤེས་མེད་པ་དང་། ཆོར་བ་ཀུན་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པས་ན་ཡིད་ཤེས་
 སྤྱོད་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཡིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དག་སྟོང་དག་ཡིད་ནི་ནང་གི་སྟེ་
 མཆེད་དེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །སྟེ་པས་རྩ་བའི་
 རྣམ་ཤེས་དང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཕྱང་པོ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་ལྟར་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཅན་གྱི་སྐྱེན་
 མོང་གི་རྒྱུའི་སྐྱེན་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་མེད་ན་ཤེས་བྱ་འདིར་འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཞི་མ་ཞི་བྱུང་
 བར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོགས་དྲུག་བཀག་ཅམ་དུ་འབྲེལ་བས་སོ། །ས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རོ་བོ་ལ་བྱུང་བར་
 མེད་པས་ཏེ། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་འགོག་པ་ལ་ངར་འཛིན་མེད་པས་ཞི་བ་དང་། གཞན་ལ་དེ་ཡོད་པས་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྟག་
 ཏུ་ངར་སེམས་པས་ན་ཡིད་ཅེས་པའི་ངེས་ཆོག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་ལྟ་དང་། ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་ངར་སེམས་པ་མེད་ཅིང་། ཡིད་ཤེས་ལ་

ཉག་ཏུ་སེམས་པ་མེད་པས་སོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཆོག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། འདུལ་ཤིང་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 མཐུན་ལ་རྟེན་མེད་པས་རང་འཛིན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། དེ་ལ་འབགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཁོས་པའི་གནས་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་
 མི་འགྱུར་རོ། །འདུག་ཤེས་དང་བྲལ་བས་སྤང་ན་འགོག་པའི་སྣོན་པས་འདུག་ཀྱང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དུག་པ་ནི། དེ་མེད་ན་དགེ་བའི་
 གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པའི་རང་འཛིན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དགེ་བ་དེ་ཉིད་ནི་རང་འཛིན་གྱི་གནས་མ་རིག་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་
 བས་སོ། །འདོད་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རུས་ཉག་ཏུ་རང་
 འཛིན་འབྱུང་བས་དེའི་རྟེན་ཉོན་ཡིད་བྱུང་བོ། །འདིར་དབངས་ལོས། རང་འཛིན་མཛོན་གྱུར་གཉིད་འབྲུག་ལོ་ལ་མེད་པར་སྤང་བར་སྤང་མ་
 དམིགས་པས་བྱུང་བམ་སྐྱུ་སྐྱེ་དབྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལོན་ཏུ་དབྱེད་དགོས་པའི་རིགས་སུ་སྤང་རོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱང་རྩོམ་པ་
 ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། གང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་དག་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་དུ། དུག་པོ་
 འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པ་ཉིད་ཡིད་ཤེས་ཕྱི་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་ཡིད་དེ།
 ཐེག་བསྐྱས་སུ། དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་
 གནས་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྐྱུ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པས་ཡིད་ཤེས་
 ཀྱི་བདག་རྟེན་བྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རང་གི་བདག་འབྲས་ཀྱི་རུས་སུ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 བདག་འབྲས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རང་རུས་སུ་ཡིད་དབང་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འགགས་མ་ཐག་པ་སྐྱོས་སྐྱུ་ན།
 མཛོད་དུ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དོན་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། གོང་མར་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་གསུངས་པས་དེ་ལས་ཁྱད་
 བར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། རང་འགགས་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་བདག་འབྲས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོ་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་
 གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་དགོས་པས་ན་འགགས་མ་ཐག་པ་ཞེས་སྐྱོས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པ་འདད་པ་ནི། སའི་དངོས་
 གཞིར། རོ་བོ་ཉིད་དང་གནས་དང་ནི། །དམིགས་པ་དག་དང་གོགས་དང་ནི། །ལས་ཏེ་སྐྱོ་ནི་ལྷ་པོ་ཡི། །སེམས་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་
 བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ལས། དང་པོ་ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གནས་མིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དམིགས་པ་གཞུགས་ཀྱི་རོ་བོ་འམ་རྣམ་
 པར་རིག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་འབྱེད། །གཉིས་པ་གནས་ནི་ས་བོན་གྱི་གནས་ཀུན་གཞི་དང་།
 ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་གནས་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ། ཐེག་བསྐྱས་སུ། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཉོན་ཡིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་པོ། །བཞི་པ་
 གོགས་ལ། སྐྱོ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་ཏེ། སྤར་མཚུངས་ལྷན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 བའད་ཐེན་ཏོ། །ལྷ་པ་ལས་ལ། དུག་ཅར་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད། དེ་ཡང་སྐྱོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྐྱད་ཅིག་དང་། རྒྱན་གཉིས་ལས་
 སྐྱད་ཅིག་རིག་པར་བྱེད། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་རིག་པར་བྱེད། དུས་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་བ་རིག་པར་
 བྱེད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ལ། སྐྱོ་ལྷ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱད་ཅིག་དང་

